

HILE

Julkaisu vapaan maailman puolesta.

N:o 3/17

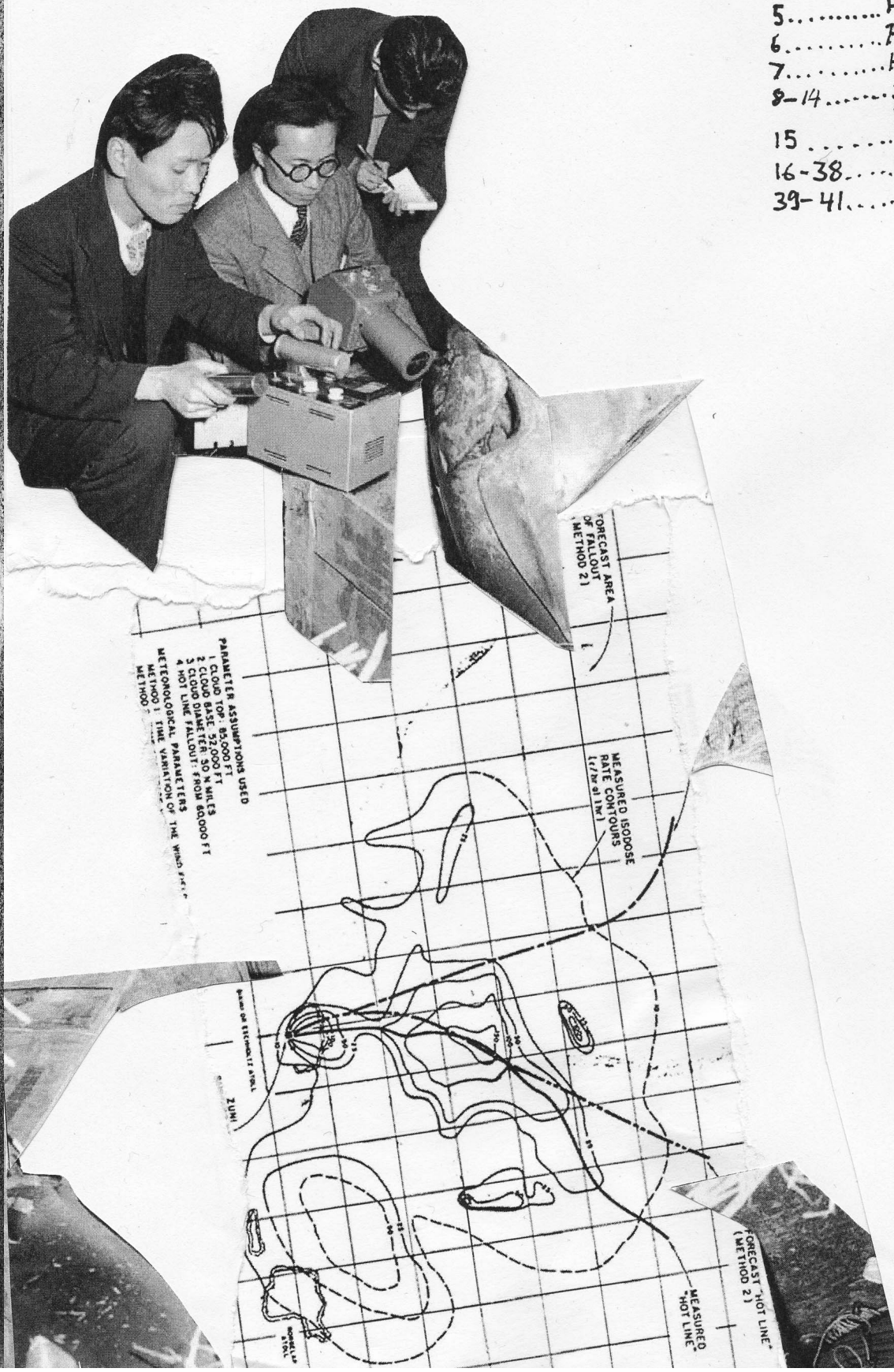
HISTORIAN LEHTI

PÄÄTOIMITTAJA:

Konsta Kolehmainen

Sisällys:

- 4..... Pääkirjoitus
- 5..... Hengenvote
- 6..... Pohis
- 7..... Hallituksen puheen vuoro
- 8-14..... Sanomalehdet yhteiskunnan ensimmäisenä medianä
- 15..... Pääkirjoitus osa 2
- 16-38..... Haastattelussa Pekka Mäsonen
- 39-41..... Domen ja Konstan musiikki-tuokio 67

PÄÄKIRJOITUS

"Historia toistaa itseään ensin tragediana ja sitten farssina."

T: Karl Marx.

Tällä kertaa pääkirjoitus on jaettu kahteen osaan. Temaattisesti kirjoituksissa keikumme tyylitajun ja sen puutteen rajamailla. Raja on hiuksenhieno. Haluan kuitenkin heti aluksi tehdä selväksi, että irrotan tyylitajun muodikkuudesta. Muoti on vain yksi, eikä edes kovin merkittävä osa tyylitajua.

Paradoksaalisesti tyylitajuinen ihminen pyrkii erottautumaan muista, mutta samalla sulautumaan lähes osaksi jotain kokonaisuutta tyylitajunsa keinoin. Sanotaan vaikka, että tyylitajussaan järkkymättömästi pidättäytyvä persoona pysyttelee paremmalla puolella sijoittamalla itsensä lähelle todellisuutta, mutta ei kuitenkaan imeydy sen mukaan. Tyylitajuttoman todellisuuden samankaltaisuus kannattelee persoonaa, mutta samalla tekee tämän haavoittuvaksi. Samankaltaisuus on näet nopeasti etenevää ja alati jatkuvaa vaihtelua. Nyky-yhteiskunnassa varmuudella myös atomisoituneempaa kuin koskaan. Tyylitajun purkautumiskanavat ovat siten jopa epätodellisen pieniä.

Tyylitaju ei suoranaisesti tarjoa välineitä tyylitajun- ja tajuttomuuden limbossa eleilyyn, vaan kyse on monimutkaisesta identiteettisidonnaisesta prosessista. Prosessi on egoistinen ja alkukantainen. Paradoksaalista onkin, että sen egoistisesta luonteesta huolimatta tyylitaju prosessina yhdistää väistämättä sekä tyylitajuisia- että

tajuttomia persoonia. Ihmiset ikään kuin kokoontuvat tyylin alttarin äärelle. Tarvetta osallistua prosessiin on vaikea peitellä. Tässä kuitenkin tyylitajuiset persoonat onnistuvat muita paremmin.

Prosessi on joiltakin osin takulla itseään ruokkiva ja korjaava johtuen sen edellä kuvaamastani alkukantaisesta luonteesta. Prosessia ei ylläpidä tyylitajuinen persoona, vaan tätä ympäröivät ihmiset huolimatta siitä, että tyylitajuinen persoona tuo osaksi ryhmää piirteitä, jotka eivät olleet osana ryhmää aikaisemmin. Hyvä kysymys onkin, voiko prosessi olla itsestään tietoinen? Tarpeellista lieneekin ainoastaan olla imeytymättä osaksi prosessin todellista luonnetta.

Tyylitaju on siten eräänlaista jatkuvaa sivusta seuraamista. Missä me historianopiskelijat olisimmekaan taitavampia, kuin sopivan välimatkan säilyttämisessä todellisuuteen. Historia tarjoaa kaikki välineet välimatkan säilyttämiseen, mikäli tähän mahdollisuuteen haluaa tarttua. Tyylitaju salattuna mustana magiana aivan kuin itsestään avautuu historian opiskelijoille. Seikkailkaa siis menneisyytemme saloilla. Jos kerran sinne tiensä on raivannut, kuka haluaa toimia päätyäkseen sieltä ulos todelliseen elämään.

Vain hetkeä ennen kuin mehiläinen laskeutui voikukkaan,

hän poimi kukan ja vei sen lähelle sieraimiaan.

Haju jäi kummittelemaan nenään.

Mehiläinen nousee lentoon räpyttäen siipiään 800 kertaa minuutissa.

Samaan aikaan hän vei voikukan kotiinsa.

Hän laski vettä lasiin ja asetti kukan siihen.

Lasin hän asetti ikkunalaudalleen.

Samaan aikaan väsymätön mehiläinen jatkaa meden etsintää.

Ja vihdoinkin löytäessään mettä, mehiläinen kerää sen ja kuljettaa itseään ajattelematta sen pesäänsä.

Kuningatarmehiläinen on pesän aivot.

Samaan aikaan valtion teknillisen tutkimuskeskuksen elintarvikelaboratoriossa tutkitaan ennakolta, missä määrin mehujaan muotoon puetun Gin Tonicin tiedetään tai epäillään aiheuttavan terveydellisiä haittoja. Terveysviranomaisten suorittama laaduntarkkailu on väsymätöntä.

Elintarvikelaboratorion aivot eivät sijaitse elintarvikelaboratoriossa.

.....Klob.....blub.....Rip...

Kuolema on ainoa osa-alue elämästä, mistä terveystieteiset koskaan ovat olleet tietoisia.

Niin kauan kuin hän hengissä on.

Toivoa on vielä.

Suruun valmistautumisen sijasta sitä odottaa ihmettä.

Siksi kuolema on niin hirvittävä.

Silloin tajuaa, ettei ollutkaan valmis.

PUHIS

Taas on pärähtänyt lukuvuosi käyntiin, hauskaa on pidetty ja sitä tullaan pitämään jatkossakin! Tapahtumakalenteri pursuaa toinen toistaan eepisempää settiä ja hallitus työskentelee uutterasti yhteistyössä muiden patinistien kanssa saadakseen sinunkin lukuvuotesi olemaan se paras mahdollinen. Muistutan että niin allekirjoittaneelta kuin kaikilta hallituksenkin jäseniltä saa aina kysyä ja palautetta saa antaa siitä, mitä tulee Patinan toimintaan.

Uudet fuksitkin ovat selkeästi jo kotiutuneet Patinaan ja löytäneet suloisen kotinsa rakkaan ainejärjestömme hellästä huomasta, sekä paikansa yliopiston siisteimmästä porukasta. Tervetuloa heille, mielestäni on hienoa joka vuosi tavata uusia ihmisiä ja huomata, että historiaa selkeästi vuosi vuoden jälkeen hakeutuu opiskelemaan joukko mahtavaakin mahtavampia ihmisiä.

Sitten lehden aiheeseen, se taisi olla tyylitaju? Mitäköhän siitä kertoisin? Itse en sellaista omista vaan pyrin pukeutumaan mahdollisimman geneerisesti kadotakseni jättimäiseen massaan. Kutsun kaikkia kauluspaitojani nimellä Pasi ja kaikkien kravattieni nimi on Cornelius. Kravatin osuessa maahan tai ruokaan, on sille annettava kunnialliset hautajaiset kiitoksena niistä palveluista, joita se on minulle antanut. Kravatti on haudattava kuuden sylen syvyyteen pienessä vasikiarkussa "Amazing Gracen" soidessa taustalla. Meneepä surulliseksi.

Tyylitajusta tulikin mieleeni. Tein tässä taannoin testin. Olin asunnossani viettämässä iltaa ja puurtamassa kandiani eteenpäin, kun kokeilin raita-adidaksia ja T-paitaa päälleni. Suuri mukavuuden tunne kutkutteli mieltäni ja minusta tuntui kuin sieluni olisi vapautunut ja lentelisi Valkyrioiden saattamana kohti parempia seutuja. Oloni oli kerrassaan autuas. Viimeksi vaatteet ovat saaneet minut tuntemaan oloni tällaiseksi, kun pidin ylläni vaunuhaalaria palvellessamme valtion raskaassa. Tuntui kuin vaunumiehen yönmusta sielu olisi taas saapunut sinne, minne sen niin kovin teki mieli jäädä, eikä koskaan palata tänne nurkkiin kuseksimaan.

Noh. Tämän tekstin mukaan voi todeta, etten tiedä tyylitajusta mitään. Siksi käännyinkin aina tyyliohjeiden saralla ainoan tyylitajuksen ystäväni, kanssapatinisti Henrik "Heka" Tuohimaan puoleen. Yhteiset ostosreissumme UFFille ja Pelastusarmeijan kirppikselle johtavat usein erilaisten maailmankuviemme synteesiin, jonka avulla pystymme hurmaamaan koko yliopiston. Näin ollen Hekan neuvoilla voitaisiinkin Patinasta saada koko yliopiston tyylikkään ainejärjestö.

Nyt lasken kuppini Alakuppi-lassa alas ja totean että tämä teksti taitaa olla valmis. Vetäydynkin takaisin seurustelemaan rakkaiden kanssapatinistieni kanssa. Olette kaikki mahtavia.

Jee. Henrik Järvinen

Puheenjohtaja, Patina ry

Terveiset Tapahtumavastaavalta

Mietin pitkään Hile terveisten sisältöä. Päädyin lopulta siihen, että kukaan ei jaksa lukea luetteloja tulevista tapahtumista. Syyskokous ja sen mukana vallanvaihto lähenee, joten päädyin kirjoittamaan tapahtumavastaavan työstä ja ongelmista, joita tulee vastaan (tai meikälle ainakin tullut).

Tapahtumavastaavan homma on ainakin omasta mielestäni ehkä rahastonhoitajan jälkeen eniten aikaa vieviä töitä järjestössä. Kuitenkin henkilölle, joka tykkää organisoida juttuja ja nähdä porukan nauttivan hyvästä tapahtumasta hommaa on aika mahtava tehdä. Hommat vievät usein paljon aikaa, koska itse tekemisen lisäksi pitää myös pohtia, suunnitella ja ajatella kaikenlaista. Hommasta saa kuitenkin myös aika paljon irti. Aloittaessani pestissä tietämykseni järkkäämisestä oli aika pieni, mutta nyt isojen sitsien järkkääminen tuntuu aika stressittömältä idealta. Taito järjestää tapahtumia ja ymmärrys, miten catering yms. palvelut toimivat on varmasti hyödyksi myös Patinan ulkopuolella.

Homma ei ole kuitenkaan aina ruusuilla tanssimista. Edellytyksenä olisi, että tehtävässä tulee järjestettyä tapahtumia niin, että kaikille on jotain. Itselläni oli vahva pyrkimys lisätä poikkitieteellisiä tapahtumia,

joka jätti puhtaasti Patinan keskeiset oman viinan hengailuillat vähemmälle. Tähän liittyvää kritiikkiä syntyikin ymmärretysti jodelin seinille

ja palautteisiin yleensä. Tähän kuitenkin nyt mielestäni löydetty aika hyvä tasapaino kollegani Lipposen kanssa! Toinen ikuinen murheenkryyni on luonnollisesti raha. Voittoa tavoittelematon yhdistys kyllä, mutta jollakin ne kulut kuitenkin pitää kattaa. Tilavuokrauksen kulut ovat Tampereella korkeat ja melko yksinkertaistenkin tapahtumien kulut pakkaavat nostamaan tapahtumien sisäänpääsy kuluja valitettavan korkeiksi. Tavoitteellista olisi keksiä tulonlähteitä niin, että tapahtumista voisi ottaa takkiin ilman isoa talouslovea. Tässä on omasta mielestäni jokseenkin edistytty, josko aika alkutekijöissä ollaan mutta suunta on oikea. Kokonaisuutena todettakoon, että homma vaatii paksua nahkaa ja kritiikki pitää osata ottaa vastaan rakentavana, mutta missäpä ei pitäisi.

Loppukaneetteina sanottakoon, että vaikka kritiikkiä on tullut siinä missä positiivistakin palautetta niin meikäläinen on rakastanut tätä hommaa ja tapahtumien tekemistä ja toistaiseksi burnout on vaan huhu metsissä (josko kuuleman mukaan siitä on joku veto ja aion voittaa sen!). Eli hakekaa tätä pestiä ja nauttikaa siitä yhtä paljon, kun meikäläinen on nauttinut!

PS. Syksylle on tulossa vielä paljon tapahtumaa. Juhlikaa, keskustelkaa, nauttikaa! Sen eteen tätä hommaa tehdään!

Lauri Ikola / Tapahtumavastaava

Sanomalehdet yhteiskunnan ensimmäisenä median

Globalisoituva maailma tekee yhteisestä pallosta entistä pienemmän. Tai ainakin siltä se tuntuu. Nähdäkseni osasyyn tähän tunnekokemukseen on nopeutunut ja monipuolistunut tiedonkulku: enää ei tarvitse odottaa, että Kusti polkee, vaan kirjeet lähetetään sähköisesti nappia painamalla. Samaten television iltauutisten aikaan koko maailman uutistarjonta kipataan kätevästi näppärästi syliin. Nykyajan uudet mediat, kuten sosiaalinen media, chat-palstat ja internet, ovat haastaneet perinteiseksi miellettyjen joukkoviestimien, sanomalehtien ja television asemaa, mutta eivät kokonaan syrjäyttäneet niitä. Itse asiassa on käynyt päinvastoin, uudet ja vanhat viestimet tukevat toisiaan muodostaen niin kutsutut multimodaalisen viestintäkentän, joka tarkoittaa erilaisten vaikuttamiseen ja tiedonvälittämiseen käytettävien elementtien, kuten äänen ja kuvan yhdistelemistä parhaimman vaikuttamistason saavuttamiseksi. Samalla kun uutisvirrasta on tullut entistä vuolaampaa ja tietoa on saatavilla enemmän kuin koskaan aiemmin, ihmisten medialukutaito on kuitenkin tuntunut ruostuneen. Vaikuttaako monipuolistunut mediakenttä siis negatiivisesti kykyyn käsitellä tietoa? Tuskin. Ehkäpä syynä on tiedon räjähdysmäisesti kasvanut määrä, jonka vuoksi uutiskokonaisuuksia on paitsi hankalampi hahmottaa. Kuitenkin myös tiedon määrä monikertaistui 1900-luvun jo alussa, kun sanomalehtien levikit kasvoivat rajusti. Todellisena syynä tietotulvaa onkin todennäköisesti median aiempaa hankalampi hahmottaminen omassa kontekstissaan, tiedonvälittäjän roolissa. Multimodaalinen media vaatiiikin intermediaanistumisprosessinⁱⁱ myötä suurempaa median eri kontekstien hallintaa ja ymmärtämistä.

Media rakentaa kertomistaan asioista ja ilmiöistä laajempia kokonaisuuksia painottaen kulloisenakin aikajaksona asia-yhteyden kulttuurisia konteksteja ja yhteiskunnallisia normeja - myös medialla on oma kontekstinsa, jossa ja josta käsin se vaikuttaa ympäröivää yhteiskuntaan. Ihminen puolestaan hahmottaa ympäröivää maailmaa erilaisten medioiden tuottaman tiedon kautta. Tätä maailmankuvan muodostamista kuvaa termi medioituminen. Kehitys on ollut kaikkialla länsimaissa samansuuntainen: tiedotusvälineiden asema ihmisten todellisuuden tulkitsemisen apuvälineenä on korostunut jatkuvasti,ⁱⁱⁱ mikä merkitsee lyhykäisyydessään sitä, että tiedotusvälineet toimivat ympäröivän yhteiskunnan peilinä. Median luomat mielikuvat pyrkivätkin vaikuttamaan ihmiseen niin kutsutulla symbolisella tasolla, jonka kulttuurihistorioitsija Raymond Williams määrittelee olevan merkityssuhteiden antamista median välittämille viesteille.^{iv} Median luomat mielle- ja mielikuvat vaikuttavat

ihmisen psyykeen voimakkaasti ja usein myös tiedostamattomasti. Media vaikuttaakin siten kahdensuuntaisen vuorovaikutuksen kautta: yhtäältä se välittää uutisia ympäröivästä yhteiskunnasta heijastellen sen todellisuutta, mutta toisaalta ihminen itse antaa median tuottamalle sisällölle sille kuuluvan merkityksensä. Käsillä olevan tekstin kysymyksenasettelu kuuluu, miten media, ennen kaikkea suomalainen lehdistö, on syntynyt ja vuorovaikuttanut suomalaisessa yhteiskunnassa. Keskityn nimenmaan sanomalehdistöön ja sen yhteiskunnalliseen rooliin tiedonvälittäjänä, sillä aina 1930-luvulle asti lehdistö, kahvipöytien painettu sana, oli ihmisten primäärinen tiedonlähde ennen puhelinyhteyksien kytkeytyä puhelinkeskukset toisiinsa. Aluksi esittelen suomalaisen lehdistön perustamis- ja varhaishistoriaa, jota nopeasti sivuan. Tämän jälkeen kiinnitän huomion kysymykseen, mitä suomalaisen lehdistötoiminnan alkaminen tarkoitti, mihin se tähtäsi, mitä asioita käsiteltiin ja millä keinoin. Lopuksi hahmottelen median yhteiskunnallista roolia ja asemaa historiallisena tutkimuskohteena.

Suomalaisen sanomalehdistön historia lähtee liikkeelle vuodesta 1771, jolloin Aurora-Seura alkoi julkaista ensimmäistä suomalaista sanomalehteä, *Åbo Tidningaria* (1771-1861). Ensimmäinen, täysin suomenkielinen lehti oli rovasti A. Lizeliuksen toimittama *Tietosanomat* (1776), jonka toiminta kuitenkin loppui samana vuonna. Pitkää *Åbo Tidningar* olikin ainoa Suomessa ilmestynyt sanomalehti. Lehden nimi muuttui *Åbo Allmänna Tidningari*ksi vuonna 1809, jolloin siitä tuli virallinen lehti, joka sai julkaista myös ulkomaita koskevia uutisia. *Åbo Tidningar*issa ei ollut aiemmin ollenkaan ulkomaan uutisia, koska poliittisia ja valtiollisia (myös ulkomaan uutisia) sai julkaista vain Tukholmassa ilmestynyt *Stockholms Post-Tidningar*, jolla oli virallisen lehden status. Tämä muuttui Suomen tultua osaksi Venäjän keisarikuntaa vuonna 1809.^v Varhaismoderni lehdistö syntyi sen nykyaikaisessa merkityssisällössään autonomisen suuriruhtinaskunnan muodostumisen jälkeen. A. I. Arwidsson perusti *Åbo Morgonbladet*n (1820-1821), mikä oli merkittävä edistysaskel kohti, sillä *Morgonbladet* oli ensimmäinen kansalaisaktiivisuuteen ja mielipiteenmuodostukseen pyrkinyt lehti. Lehti ajautui kuitenkin konfliktiin julkisen vallan kanssa ja lakkautettiin yhteiskuntarauhaa häiritsevänä.^{vi}

Suomen lehdistön historiassa alkoi uudiskausi 1820-luvun lopulla, jolloin lehdistö laajeni sekä levikiltään että määrältään. Lehtien yhteislevikki kymmenkertaistui (12 600) vuoteen 1860 mennessä, jolloin maassa ilmestyi 29 sanomalehteä. Aluksi lehtien julkaisuvolyymi oli kuitenkin alhainen, koska ihmisten lukutaidon kehittämiseen ei ollut vielä systemaattisesti kiinnitetty huomiota ja lehden painattaminen vaati aina kaupungissa olevan kirjapainon, joiden perustaminen oli kallista ja tarkoin säädeltyä: ennen

vuoden 1864 osakeyhtiöasetusta lehden perustaminen oli mahdollista vain, jos kaupungissa oli kirjapaino.^{vii} Lehden tilaaminen vaati myös tietysti rahaa. Väestön vaurastumisen myötä yhä useampi alkoi kuitenkin tilata lehtiä, jotka saivat tilauksista osan tuloistaan. Toinen osa hankittiin ilmoitustuloilla, jotka toimivat pitkään tärkeimpänä tulonlähteenä. Tukeutuminen ilmoitustuloihin merkitsi kuitenkin, että valtaosa lehdistä kaupallistui, mikä johti osittain sisällön helppotajuistamiseen.^{viii} Jopa puolet 1900-luvun alun lehtien palstatilasta saattoi olla katettuna ilmoituksilla ja mainoksilla. Yhteiskunnalliset muutokset selittävät kuitenkin enemmän lehdistön kasvua kuin raha: ensinnäkin yhteiskuntaelämä politisoitui kielikysymyksen noustua vuoden 1863 valtiopäivillä keskeiseksi asiaksi; kansakouluja oli perustettu yleisen luku- ja kirjoitustaidon parantamiseksi, vuoteen 1910 mennessä kansakouluja oli liki kolmetuhatta ja oppilaita jo 135 000; Suomen väkiluku kasvoi ja se oli jo 1880 yli kaksi miljoonaa, joista lukutaitoisia oli noin 65 % vuonna 1910; lehdentoimitus ammatimaistui ja toimitustyö differentioitui. Lisäksi uudet teknilliset keksinnöt, kuten höyrykone ja sähkö mullistivat, jotka suuresti nopeuttivat postinkulkua. Lisäksi on mainittava lennätin ja puhelin, jotka mahdollistivat uutis-sähkeet ja puhelintiedotteet. Uutisista tulikin entistä tuoreempia.^{ix} Uudet yleiseurooppalaiset aatteet tekivät myös tuloaan ja sanomalehdistö nähtiin erinomaisena foorumina paitsi sivistää myös kasvattaa kansaa. Filosofin J. V. Snellman näki, että juuri sanomalehdistössä on potentiaalia korottua merkittäväksi valistusaatteen airueksi myös Suomessa.

Snellmanin julkaisema *Spanska Flugan* -aikakauslehdessä (1839-41) ja *Saima*-lehdessä (1844-46) kehitellyt ideaansa lehdistön keskeisestä roolista kansallisena herättäjänä. Snellman näki lehdistön kansansivistäjänä ja herättäjänä, joka havahduttaisi huomanaan kansallishengen merkityksen yhteiskunnassa. Lähtökohtana lehdistön kehitykselle Snellman piti liberalistista lehdistökäsitystä, joka riippumattomana valtiosta kehittyisi valtiolliseksi mahdiksi. Tämän ajatuksen taustalla Snellmanilla oli ajatus lehdistön kansallisesta vallasta, joka heijastelisi "yleistä mielipidettä" ja korreloisi myös *suomenkielisen* väestön sivistystasoa.* "Yleinen mielipide", tai pikemminkin kansan enemmistön mielipiteenmuodostumisen popularisoituminen ja *suomenkielisen* lehdistön syntyminen linkittyvät tiiviisti toisiinsa, mikä näkyi 1860-luvulta lähtien polarisoituneena kielikysymyksenä, joka johti varhaisimpien (kieli-)puolueiden syntymiseen. Myöhemmin puolueiden ympärille syntyi puoluelehdistö, joka ajoi kyseisten puolueiden etuja.

Kielikysymyksen tultua 1860-luvulla osaksi päivänpolitiikkaa varhaisimmat puolueet organisoituivat. Aluksi ainoat puolueet olivat fennomaanit ja svekomaanit. Fennomaaneista irtautui kuitenkin varsin nopeasti niin kutsuttu Yrjö Koskisen johtamat jungfennomaanit, jotka olivat suomalaistuvan yhteiskunnan olevan keskeisin ehto suuriruhtinaskunnan sivistyksen kohottamiselle. Yhteiskunnallisten uudistusten tuli jungfennomaanien mukaan olla osa suomenmielisyyttä. Koska aatteelliset erot olivat kohtalaisen jyrkät, fennomaanien pää-äänenkannattaja *Suometar* ei enää kelvannut julkaisufoorumiksi jungfennomaaneille, jotka perustivat 1869 perustettiin *Uusi Suometar*, joka nopeasti kasvoi pääkaupungin suurimmaksi sanomalehdeksi, jota myös maaseudulla asuneet tilasivat. Suomenmielisen lehdistön syntymisen myötä maakuntalehdistö synti käsitteenä 1870-luvulla: lehdet pyrkivät saamaan tilaajia myös maaseudulta ja siten laajentamaan näin lukijakuntaansa.^{xi} Ruotsin Snelmannina pidetty A. O. Freudenthal kiteytti 1850-luvulla ruotsalaisuuden kansallisen idean seuraavasti: suomalaisen sivistystyön ensisijaisena kohteena oli ollut jo pitkään suuriruhtinaskunnan oma sivistyneistö, joka myös osasi ruotsi. Kuitenkin voimistuva kansanvalistustyö suomalaisen väestön keskuudessa oli johtamassa tilanteeseen, jossa ruotsinkielinen säätyläistö oli jäämässä ilman kasvualustaa. Siis, ruotsin kieli ei koskenut vain ylintä säätyä, vaan se oli yhtä lailla myös ruotsia taitavan rahvaan asia ja kielellä oli sijansa yhtenä ruotsinkielisiä idenfioivana piirteenä. Tämän katsantokannan ongelmaksi muodostui kuitenkin suomessa asunut ruotsinkielinen aatelisto itse, joka katsoi oman yhteiskunnallisen ja kulttuurisen asemansa vaativat tuekseen ruotsalaista puoluetta.^{xii} Tämän säätyläisen ja kulttuuri-idenfioitumisen pohjalta syntyi svekomaaninen liike, johon yhtyivät Suomessa ilmestyneet lukuisat ruotsinkieliset lehdet.

Suomalaisesta puolueesta eriytyi nuorsuomalainen puolue 1880-luvulla, sillä uusi sukupolvi korostivat kielikysymyksen ja demokraattisen valtiomuodon kehittämisen sijaan individualistista ja empiiris-naturalistista filosofiaa sekä nousevan työväestön tasa-arvoa ja yleistä äänioikeutta. Eroavaisuudet eivät olleet niinkään uudistamiskysymyksissä kuin kysymysten painottamisessa. Nuorsuomalaisten ensimmäinen erävoitto vanhasuomalaisista oli Keski-Suomen valjastaminen uusien ajatusten torveksi, jähka kohta tämä jälkeen tuli aika perustaa ensimmäinen pääkaupungissa ilmestynyt sanomalehti, *Päivälehti* (1889). Pian nuorsuomalaisia lehtiä oli myös Viipurissa, Raumalla, Turussa, Mikkelissä ja Tampereella ja Hämeenlinnassa. Vanhasuomalaiset vastasivat lehtien valtauksiin perustamalla rinnakkaisen äänenkannattajansa. Lisäksi, jos lehden toimituksen valta-
taus epäonnistui, ratkaisuna oli perustaa samaan kaupunkiin

oma, kilpaileva lehti. Vanhasuomalaiset juotuivat puoluskannalle, vaikka puolueelle jäikin sellaisia lehtiä, kuten *Aamulehti*, *Satakunta*, *Hämeen Sanomat*, *Karjalatar* ja *Uusi Suometar*.^{xiii}

Sosialistiset aatteet ja ideat saivat jalansijaan myös työväestön keskuudessa, joka "löysi itsensä" 1800-luvun lopulla. Juuri lehdistö saikin työväenluokan herättäjänä keskeisen asema: vasemmisto poliittisten oikeuksien kasvamisen myötä myös vasemmistopainotteisten lehtien lukumäärä kasvoi. Leninin itsensä sanoin, työväenlehtien tuli olla puolueen ja aatteen aseita. Lehtitoiminta alkoikin nopeasti: jo vuonna 1895 perustettiin Helsingissä ilmestynyt maan johtaja työläislehti, *Työmies*, joka oli aluksi aatteelliselta taustaltaan hengeltään maltillisen sosiaalireformin kannattaja, mutta tyyli muuttui pian uuden vuosisadan alun jälkeen: *Työmies* alkoi tuoda esiin yhteiskunnallisia epäkohtia selittäen ne luokkaristiriitojen aiheuttamiksi. Sääty-yhteiskunnasta periytynyt taloudellinen eriarvoistuminen käsitettiin poliittisen kahtiajaon perustaksi porvariston ja vasemmiston välillä. Helsingin lisäksi työväenlehtiä perustettiin Tampereelle ja Turkuun ja Viipurin.^{xiv}

Sanomalehtien nousulle keskeisintä oli, että yhteiskunta-elämä vilkastui ja kielitaistelu synnytti erimielisyyksiä, jotka ruokkivat puolue toiminnan aktivoitumista yli perinteisten säätyrajojen. Aluksi lehdet toimivat keskustelufoorumeina kielikysymystä käsiteltäessä, mutta viimeistään työväestön tultua osaksi poliittista päätöksentekoa lehdistö sai myös osaksi puoluepoliittisia tarkoituksia. Puolueille oli tärkeä saada oma paikansa äänestäjäkuntansa joukossa ja vakiinnuttaa asemansa. Lehdet toimivatkin usein poliittisessa tarkoituksessa, kun ne pyrkivät saamaan jalansijaa kaupunkien lisäksi myös maaseudulla, jossa lehdistö usein korvasi hataran puoluekoneiston erityisesti maalaisliitolla.^{xv} Tätä tarkoitusta varten oli tarpeellista perustaa sanomalehtiä osaksi puoluekoneiston tarpeisiin. Lehtien lukijakunta koostui siis myös kaupunkien ympäröivien maaseutujen asukkaista. Lehtien lukumäärän kasvamiselle oli olennaista, että puolueet katsoivat usein tarvitsevänsä jokaiseen suurempaan pitäjään ja kaupunkiin oman äänenkannattajansa, jos sellaista ei vielä ollut. Ihmiset valitsivat sitten itselleen sopivan lehden, jota lukivat. Kehitys johtikin siihen, että suurimmissa kaupungeissa ilmestyi rinnakkain eri puolueiden etuja ajavia kilpailevia lehtiä, mikä johti usein myös siihen, että lehtiä myös lakkauteltiin heikon taloustilanteen vuoksi. Olisi kuitenkin väärin sanoa lehtien olleen täysin puoluesidonnaisia, sillä lehdet olivat usein osuuskuntamuotoisia, mikä tarkoitti, että niiden omistajuus oli hajautettu useiden eri yhtiöiden ja piirijärjestöjen kesken - mikään puolue ei

suoraan omistanut lehtiä. Puolueilla oli kuitenkin usein veto-oikeus lehtiin, mikä käytännössä tarkoitti puoluejohdon taholta tulevaa ohjeistusta ja lehtien julkaiseman sisällön tarkistamista: puoluesihtööri sai usein ensimmäisenä aamulla pöydälleen luettavaksi puolueen pää-äänenkannattajan. Muiden lehtien seikkapiirteiseen lukemiseen ei aika tahtonut riittää.

Poliittisen lehdistön kultakautena pidetään vuosia suurlakosta 1930-luvun alkuun. Suurlakko oli lehdille ankeaa aikaa: monet lehdet päättyivät sensuurin kynsiin. Erityisesti ruotsinkielisten lehtien määrä laski, samoin kävi nuorsuomalaisille lehdille. Suurlakon opetuksista tärkeimpiä olivat, että massaliikkeen voiman huomaaminen ja vuoden 1906 eduskuntauudistus. Myös työväestö huomasi, että se sai omia vaatimuksiaan läpi joukkovoimaan turvautumalla. Eduskuntauudistus toi äänioikeuden myös naisille ja voimisti työtekevän luokan vaatimuksia toteuttaa nopeasti sosiaalipoliittisia reformeja. Kansalaisaktiivisuuden kasvaminen kasvatti myös lehtien lukumäärää: vuoden 1907 vaalipiirijako toimi jakolinjana myös lehdille, joille tuli tärkeäksi saada oma äänenkannattajansa jokaiseen vaalipiiriin.^{xvi} Eduskuntauudistuksen ja suurlakon myötä arkisista asioista tulikin poliittisia, joita ruodittiin Arkadianmäen lisäksi myös lehtien sivuilla. Poliitiikka tuli siten osaksi arkea ja ihmisten maailmankatsomusta. Myös lehdet lähestyivät ihmistä, josta tuli myös vuoden 1906 poliittisen reformin jälkeen tärkeä äänestäjä, vaikuttamisen kohde. Huomattavaa oli, että lehdet eivät eronneet sisällöllisesti toisistaan, ainoastaan sisällön poliittinen väri oli ratkaiseva.

Media on tutkimuskohteena monialainen ja -syinen. Media-tutkimus on nykyajan nouseva trendi osittain siitä syystä, että on havahduttu huomaamaan median, erityisesti sosiaalisen median, joukkovoima ja vaikutusvalta. Media luo ja muokkaa ihmisten maailmasta muodostamia merkityssuhteita. Media pyrkii vaikuttamaan kahdensuuntaisesti. Se on ihmisen tuottamaan tietoa ihmiselle, joka luo ja muokkaa tiedon avulla omia käsityksiään. Ajan kuvana toimiessaan medialla on kyky heijastaa sitä ympäröivää todellisuutta, jossa se toimii - samalla tavoin kuin esimerkiksi julkishallinnon paperiset dokumentit ja viralliset päätökset. Kuitenkin historian tutkimuksessa mediatutkimus on pitkään ollut lapsenkengissä osittain siksi, että median tuottama tieto on mielletty sekundääriseksi lähdeaineistoksi, toisin sanoen välikäden tiedoksi, koska nimenomaan ihmisen ajattelun ja toiminnan heijastuskuva, ei suoran toiminnan tuloksena syntynyt pamfletti, manifesti tai asiakirja.

ⁱ Alkujaan latinalaisperäinen media-sana on vakiintunut suomenkielessä tarkoittamaan sekä joukkotiedotusvälineitä että viestimien toimintaa ja tapaa luoda sekä välittää merkityssuhteita.

ⁱⁱ Erkka Railo ja Paavo Oinonen määrittelevät intermediaanisuiden koostuvat joukkoviestimien keskinäisistä vuorovaikutussuhteista. Railo & Oinonen 2012, 18.

ⁱⁱⁱ Railo & Oinonen 2012, 8.

^{iv} Railo & Oinonen 2012, 16-17.

^v Uutiset käsittelivät aluksi yliopistomaailman asioita, hovioikeuden päätöksiä, tuomiokapitulia ja oppineen maailman asioita, mutta saattoivatpa lehdet sisältää myös matka- ja luontokertomuksiakin. Tommila & Salokangas 1998, 14-20.

^{vi} Tommila & Salokangas 1998, 22, 24-27.

^{vii} Suomessa oli 23 kirjapainoa vuonna 1860. Vuonna 1910 kirjapainoja oli jo 120 ja määrä nousi 175:een vuoteen 1917 mennessä. Suurin osa 66 % kirjapainoista oli vuonna 1915 Helsingissä, Turussa, Tampereelle, Viipurissa, Porissa, Vaasassa ja Oulussa ja Lahdessa. Nygård 1987, 18-19; Tommila & Salokangas 1998, 12-13, 81.

^{viii} Tommila & Salokangas 1998, 32, 34.

^{ix} Nygård 1987, 14-15. Tommila & Salokangas 1998, 78-79, 81, 84-87.

^x Snellmanille juuri suomen kieli oli rakas lapsi, jonka valtiollisen aseman parantamiseen Snellman panosti paljon. Tommila & Salokangas 1998, 39-40, 43.

^{xi} Tommila & Salokangas 1998, 59-61.

^{xii} Tommila & Salokangas 1998, 63.

^{xiii} Tommila & Salokangas 1998, 66-67, 69-70.

^{xiv} Tommila & Salokangas 1998, 70-71; Nygård 1987, 11-13.

^{xv} Nygård 1987, 20.

^{xvi} Tommila & Salokangas 1998, 106, 110.

Kirjallisuus

Nygård, Toivo: 'Po-liittisten vasta-kohtaisuuksien jyrkentyminen sanomalehdistössä.' teoksessa Suomen lehdistön historia 2. Sanomalehdistö suurlakosta talvisotaan. Tommila, Päiviö (päätoim.). Sanomalehtien liitto ry., Kustannuskiila Oy: Kuopio, 1987.

Railo, Erkka & Oinonen, Paavo: 'Mediahistoriaa' teoksessa Mediahistoriassa. Railo, Erkka & Oinonen, Paavo (toim.), Turun historiallisen yhdistyksen refee-sarja. Historia mirabilis 9, Painosalama Oy: Turku, 2012, 7-24.

Tommila, Päiviö & Salokangas, Raimo: Sanomia kaikille. Suomen sanomalehdistön historia. Oy Edita Ab: Helsinki, 1998.

Tämä kirjoitus on olemassa. vain pohjustaakseen seuraavaa haastattelua. Ensinnäkään en ole varma tarvitseeko toimituksen puollustella tekemiään valintoja, mutta koska toimittajana olen saanut palautetta niin hyvässä kuin pahassakin, lähes yksinomaan äidiltäni, ajattelin, että voisin kirjoittaa pari sanaa puolustaakseni taiteellisia valintojani.

Nyt te mietitte sitä, miksi nuori mies hikisessä kämpässään säätää punk sävytteistä juttua kasaan yhdistäen punkin tyyliin, vaikka HILE:ssä kuuluisi pikemminkin olla läsnä historiasävytteinen tematiikka. Kyse ei ole suinkaan tyyliinajuttomuudesta, vaan tietoisesta valinnasta kasata julkaisuun punk-osio, joka kertoo punkista sekä punkkiin kytköksissä olevista pienlehdistä - myös historiasävytteisessä kontekstissaan. Suomessa ilmestyi satojatuhansia pienlehtiä 70-luvun lopulta aina 90-luvun puolelle. Parhaimmillaan ne avaavat megalomaanisesti lähestymistapoja tarkastella erästä tyyliä ja sen vaikuttimia, omine heikkouksineen ja vahvuuksineen. Huonoimmillaan ne ovat täyttä paskaa, jota kehdataan tästäkin huolimatta sävyttää kaikille pienlehdille ominaisella narsistisella lähestymistavalla. Jos on varaa kuvata omaa erinomaisuuttaan, antaa mennä vaan.

Palatakseni vielä toimituksen tekemään tietoiseen valintaan tehdä juttu tällä kertaa näinkin tiukasti rajatusta aihepiiristä: Sanottakoon, että kyse tässä valinnassa itsessään on narsistisesta luottamuksesta omaan erinomaiseen tyyliin lehdessä sisällön suhteen. Toimitus haluaisi lukea itse tämän jutun, mutta koska kukaan tätä ei meitä varten valmistanut, se jouduttiin kokoamaan itsenäisesti. Tästä HILE:ssäkin on parhaimmillaan ollut kyse jo ennen nykyistä toimitusta.

Kuten todettu, koska HILE on aina ollut toimituksensa näköinen julkaisu, kuvaan vielä artikkelin tarkoitusta hiljattain minulle realisoituneen esimerkin kautta. Aloin eräänä iltana lueskelemaan kaikenlaisia lifestyle-blogeja, jotka ovat eräänlainen nykyajan korvike aikaisemman pienlehtikulttuurin välittämille tunnetiloille. Monet lifestyle-blogit kuvaavat elämäntyyliä henkilökohtaisista ja narsistisista näkökulmista käsin. Kehitystä kuntosalilla, kykyä sisustaa 20m2 asuntonsa, laittaa ruokaa, sosiaalisen elämän käänteistä... Kaiken kaikkiaan näyttää, että aikaansaamis- on vähintäänkin helvetin hyvä. En paheksu lainkaan tätä, enkä irvaile tarpeelle jakaa omia ajatuksiaan muille. Tämänkaltaiselle viihteelle on ollut varsin pitkään sijansa ja lukijakunnan kautta muodostuva tarpeensa.

Mikä kuitenkin erotti lukemani lifestyle-julkaisut radikaaleimmin lukemistani pienlehdistä, oli niiden tapa kuvata tyyliä lähes yksinomaan oman eletyn elämänsä kautta eikä toisinpäin kuten pienlehdissä. Mielestäni tälle nykyajan näkökulmasta nurinkuriselle tavalle kuvata tyyliä olisi vielä sijansa. Siksi toimitus kasasi haastattelun, jossa kuvataan erästä tyyliinajuttuun ulottuvuutta irrotettuna oman elämän kuvauksesta. Vaan kyllähän kaikki lehteä lukevat varmasti käsittävät, että kyseessä on lopulta vaan huiputus. Jutuntekijä haluaa hankkia ulkopuolisia näkökulmia pönkittääkseen henkilökohtaista ideologista ymmärrystään.

Erään vaihtoehtokulttuurin estetiikasta - Punk, zinet ja poliittinen korrektius

Haastattelussa: Pekka Masonen

1. Mitenkä vaihtoehtokulttuuri oli nähtävillä omana opiskeluaikanasi ja katsottiinko punkin ylipäätään olevan vaihtoehtokulttuuri?

Kyllä se siis oli vaihtoehtokulttuuri, vastakulttuuri, alakulttuuri. Kyllä se nähtiin niin silloin, siis valtakulttuurin näkökulmasta. Toki, mut sit jos aattelee yliopistoo, et mä alotin opinnot 1982, niin ei se kyllä näkynyt täällä siis oikein, mutta varmasti oli läsnä. Koska eihän se siis ei se ulkonen erottautuminen ei ollut niin tärkeätä. Siis että et pystynyt vaatteista sillä tavalla näkemään. Ehkä jos kauheen tarkkaan katto, ni ois saattanut jotain pieniä vinkkejä nähdä. Ei täällä mitään keesipäitä kulkenu sillä tavalla. Mutta ihan varmasti se oli läsnä, että ihan varmasti mä en ollut ainoa, joka kuunteli ja diggasi ja oli sisäistänyt jotain niitä arvoja. Ja ylipäänsä niin, jos aattelee historianopiskelijoita, opiskelijakuntaa ja varmasti koko yliopistoa, ni kyl siinä selkeesti tämmönen 82-83 on se vedenjakaja, jossa asiat muuttuu, tulee eri tavalla ajattelevia nuoria. Et kyl se tietty 70-lukulaisuus, se alkaa niinku lopullisesti häipymään siin vaiheessa. Ja tätähän on kyl sit käsitelty siinä Patinan historiassa (viimeisin versio) jonkun verran. Et sä löydät kyl siitä ihan ihan arvovaltasta tietoa ja semmosta kontekstia siihen. Et siinä tapahtuu semmonen vaihdos, mut ei se ehkä nyt muuten erityisesti näkyny täällä.

2. Kuinka punk erosi sitä edeltäneistä ja sitä seuraavista vaihtoehtokulttuureista?

No siin on se, mitä siinä (Juho) Karisaaren gradussakin on, että siis me 60-luvun puolella syntyneet oltiin liian nuoria, et me oltas

päästy mihinkään näihin 70-luvun juttuihin ja se on tässä, mitä mä mainostin tätä Spurgin haastattelua¹. Siis en tunne miestä ollenkaan, en oo koskaan kohdannut häntä, mut mä sain sen käsityksen, et suurinpiirtein ollaan ehkä saman ikäisiä. Ja niin, hänkin just sanoo sitä, et 70-luvulla varmaan ennen punkkia, ennen pistooleja ja näitä, varmaan oli hyvii juttuja ja kiinnostavii juttui. Et me oltiin niin nuoria silloin, että se meni ohi. Ja kuten siinä Karisaarenkin gradussa on, että jos mä ajattelen vaikka keskikouluvuosiani, jotain tämmösiä 75-78, niin musa oli nuorten kulttuurissa aika sivussa. Se musa ei ollu kauheen tärkeä ja näkyvä nuorten elämässä. Siis jos mä ajattelen niitä keskikouluvuosia, niitä ikävaiheita, et mitä kavereiden kanssa puhuttiin, ni tv-sarjat oli paljon tärkeempiä. Ja siin on tietenkin se, että jos ei ollut ketään isoveljeä tai tämmöstä, joka on hirveen musaorientoitunu, ni sitä ei rokkii tai poppii kauheesti kuullu. Radiossa ei soinu, TV:ssä ei näkyny mitään - tai no radiosta tuli hyvin vähän. Mutta se ei ollu siis sillä tavalla läsnä, et se oli lähinnä niin. Muistan et oli kaks jätkeä, kovat pojat niin ne kinas siitä, et onks Royals vai Hurriganes kovempi. Ja sit oli tietysti ne pari peijari työttöä, mut muille se vaan meni.

Ja ei mullakaan ollut mitään kosketusta. Jotain c-kasettei oli. Tämmösii et siin oli jotain Beatlesia ja sit Simon & Garfunkelia, mitä mä kuuntelin. Mä olin jostain saanu siihen kasetteja. Et sekin jäi siihen. Mut kyl mä sit myöhemmin. Niin se oli ihan hyvä dokumentti, siit Sound of Silence -levyn tekemisestä. Ja kyl nyt voi taas myöntää, että se on oikeesti, se on hyvä levy, vaikuttava. Mut se jäi siinä niin ku tietys vaiheessa, kun tätä ei voinu tunnustaa tietenkään. Uskottavuus olis kärsinyt. Mutta siis ei ollut mitään sellasta, ennenku sit tapahtu se herääminen. Kuten siinä Karisaaren gradussakin kuvataan - meitä haastateltuja useampiakin - niin se ei välttämättä ollu mikään semmonen valtava uskonnolliseen kääntymykseen verrattava kokemus, vaan semmonen vähitellen.

¹ Viitataan Laama-pienlehteä toimittaneeseen Harri Spurgiin. Lukekaa joskus, helvetin hieno lehti.

Vähitellen ajauduttiin siihen ja sit kun punkkia alko tulla enemmän, ni sitä tietysti kuuli enemmän ja keskitty enemmän. Mut mitä sit taas jälkimmäisiin, et jos mulla ei oikeestaan ollu mitään kokemusta suomalaisista alakulttuureista, nuorten alakulttuureista ennen vuotta 78. Niin mitä sitten nää jälkimmäiset, ni sama, ei mulla semmosiinkaan oikein kosketusta. En mä oikeen tiijä, minkälainen on skeittareitten alakulttuuri. Et ehkä siinä voi olla se ero tietysti - ja tää on ihan heitto - et ehkä se kuitenkin tämmönen punk alakulttuurina, elämäntapana, asenteena, se ehkä ei ollu ihan sillä tavalla semmonen yhtä poissulkeva ja monomaaninen, kun mitä nyt on ilmeisesti monet alakulttuurit. Et on sillai tiukasti yhteen asiaan kiinnittyviä ja määrättyjä rajoja. Se voi olla sellanen ero. Mutta onks se sitten hyvä vai huono, sitä mä en pysty arvioimaan. Mut sitähan on kyllä moni sanonu, et nyt siis on tullut tämmösiä atomisoituneempia. Nuorten alakulttuureista on siis tullut, vaikka musiikin alueella atomisoituneempia ja ollaan tiukemmin sit jotain. Et me ollaan sit kanadalaista hillbillyä ja mikään muu ei käy. Siit tiedetään kaikki, mutta ei halutakaan laajentaa sen ulkopuolelle, vaan pysytään tiukasti siinä kohteessa, siis kulttuurin kohteessa.

3. Mites sitten näkykö näinä vuosina juuri semmoinen, että kun tuli tää vedenjakajahetki (82-83) ja muuta, niin toivottiinko sitten punkin olevan nopeasti ohitse? Et näkykö mitenkään yhteiskunnassa ikään kuin semmoisia merkkejä tämmöisistä toiveista?

Olihan se alusta lähtien. Siis olihan se Britanniassa ja meillä ja varmaan kaikkialla muuallakin, missä tää ilmiö levis. Ni kyllähän se alusta lähtien oli siis yhtäältä toive, et tää menis ohi. Ja sitten myös sen vähättely, että tää on hengetöntä, sisällötöntä tai kaupallista. Ja tämmönen niinku keksitty kupla, et tää on vaa

Malcolmin ja Viviennen tällöinen taitava manööveri². Ja koko ajanhan manattiin sitä, että punk on kuollu.

Niinku siinä Karisaaren gradussakin on, että Saundia pidettiin; siis Saundihan oli olemassa ja kyllä kai se ensimmäisenä rupes kirjottaa vakavasti näistä. Mut Saundia pidettiin sillai aikuismaisena lehtenä, että jotku 16-vuotiaat ei sitä vielä lukenu. Et mä luin Suosikkeja. Mun eka Suosikki oli se legendaarinen punk numero, minkä mä kävin kioskilta ostamassa³. Mul on se viel tallessaki. Se on todella hupaisa lehti. Ni kyllähän siinä sitten niinku heti jo seuraavana vuonna Suosikissakin alettiin rummuttaa tai melkein joka vuosi, että punk on kuollu ja punk on ohi ja punk on päättynyt ja Pistoolit hajos, ni se oli joo siinä nyt sitten. Ja kyllähän sitä koko ajan manattiin ja odotettiin ja jollain tavalla toivottiin, et se menee ohitte.

4. Ja kumpusko tää toive myöskin alakulttuurista tai siitä vastakulttuurista itsestään?

EI EI!! Siis kyl ei, kun sille lähinnä niin ku naureskeltiin enemmän, että punkkia manataan. Koko ajan pitäs olla ohi ja pitäs olla menneisyyttä ja päättyä. Siitähän se vasta lähti, siis Suomessahan sillai jälkijunassa käynttiin. Et meillähän ne tärkeimmät levytykset tulee vasta sit joskus 79-80. Ja eikä sillon siis sisältä päin todellakaan niinku ajateltu, että tää on joku ohimenevä ilmiö, vaan että tää vaan niin ku menee eteen päin.

5. Kuinka näet pienlehtien statuksen tämän ilmiön leviämisessä? Kun pienlehtiähän alko tulla yhä enemmän siinä 70-luvun loppupuolella - vähän niinku samanaikaisesti tän punk ilmiön kanssa. Miten kuvailisit pienlehtien välittämiä tunnetiloja?

² Viitataan 70-luvulla kimpassakin hengailleisiin Malcolm McLareniiin ja Vivienne Westwoodiin. He edistivät toiminnallaan punk-ilmiön nousua ja vaikuttivat voimakkaasti punkin ulkoiseen, tarkoituksellisen shokeeraavaan estetiikkaan. Malcolm tunnetaan lisäksi mm. Sex Pistolsin ja New York Dollsin managerina.

³ Suosikin vuonna 1977 marraskuussa ilmestynyt numero.

No se 70-luku... Mä en niihin pienlehtiin ihan vielä 70-luvulla oikein päässyt käsiks. Et ne ei ollu kauheen näkyviä, jos ei ollu sillai kontakteja, et on jossain kaveri jossain bändissä tai jotenkin muuten hyvin lähellä. Ne ei ollut niin näkyvästi siis esillä. Niitähän ei ollut missään levykaupois myynnissä. Hilsettä kai jossain vaiheessa, mut Hilse nyt pienlehti tietysti ja tällöinen independent joo, mutta se ny on vähän erilainen. Erilainen juttu. Mut siis nää mitä tehtiin kirjoituskoneella sit kotona, niin mä pääsin siihen vasta sit oikeestaan paremmin 80-luvun puolella. Ja niinku siinä Oranssiin on niitä kerätty, niin kyllähän niitä näköjään kauheesti jo alko tuleen siin 77 ja 78⁴. Et mulla kai eka on Kellarinportaat 1 vuodelta 79. Mut kyl mun käsittääkseni se pienlehtien tietynlainen momentum on sit enemmän kans siinä 80-luvun alkupuolella. Et joku 80-85 ehkä on se kulta-aika pienlehdille.

"Eli sekin käynnistyi niin ku vähän jälkijunassa?"

No vähän jälkijunassa joo ja sitten tietysti toi, kun siirrytään siihen HC-kulttuuriin, niin sehän ruokki pienlehtiä sit valtavasti⁵. Sen ympärillähän syntyi näitä lehtiä paljon. Tietysti nythän täytyy muistaa, kuten hyvin tiedät, et kaikki pienlehdethän ei ollut musiikkiorientoituneita. Et siinä on se sarjakuvaryhmänsä koko ajan. Sitten oli näitä tällöisiä taiteellisempia purkauksia, et siellä oli runoja ja kirjallisuutta ja tällöisiä käsitellä. Et näitäkin tehtiin. Ja sittenhän on myös niitä aivan käsittämättömiä mukamas huumorijuttuja monenlaisia. Mut niitä lehtiä on monenlaisia. Kaikki nyt varmaan johonkin tarpeeseen vastas. Et kyllähän se kuten siin Spurgin 2012 haastattelussa hän sitä kuvaa, niin tiedonvälityshän on tärkeä, koska se mitä näissä pienlehdissä käsiteltiin jotain bändejä ja juttuja, ilmiöitä, tapahtumia ja niin edelleen, niitä ei ollut sit missään isommassa mediassa. Mut ei myöskään näissä ns. oikeassa rokki-lehdessä, Saundissa tai sitten, noh Rumba tulee siinä, eiks

⁴ Viitataan tässä kohtaa Oranssin pienlehtiarkistoon. Siellä siis useita satoja punk-julkaisuita luettavissa.

⁵ Suomessa 1980-luvun taitteessa aloittavat tienraivaajina HC-punkin saralla mm. Lama, Kaaos, Kohu-63 ja Appendix.

se 83, ku se alko⁶... Ja siis Rumbastahan tuli, siis sehän oli niinku oikee lehti. Se oli tilattavissa ja oli kioskeissa myytävänä. Sehän tuli niin ku Saundin kilpailijaks sitten. Mut siis nää pienlehdethän käsitteli paljon semmosta, mitä ei sit kerrottu näis lehdissä. Myös niin kun ulkomaisia kuvioita, mitä tapahtu Puolassa, mitä tapahtu Italiassa, brasilialaiset bändit ja kaikkee tämmöstä. Siis eihän nää ylittäny täällä julkisuutta, et siinä mielessä ne varmasti oli hyvin tärkeitä. Ja tietenki tekijöilleen totta kai siis. Sanottavaa oli ja se puettiin siihen lehteen. Siis ideahan oli tai se ideaali ihannehan tässä oli, että siis pienlehti on sellainen lehti, jota minä haluaisin lukea, mut kukaan muu ei sitä tee. Eli minä teen itselleni oman toivelehteni, joka on just semmonen, mitä mä toivosin, että tämmönen lehti ois kioskeissa myytävänä, mut sitä ei ole. Ni siks mä teen sen itse, itselleni ja se lehti on myös toisaalta: Se on just niin hyvä tai paska, kun mä itse osaan ja viitsin tehdä. Ja kiva juttu, jos joku diggaa siitä. Se on ihan kiva juttu. Mut jos ei herätä muissa mitään tunteita, ni so fucking what. Et sekään oo tärkeitä, vaan se et mä nyt tein tän lehden sitten. Niin ainakaan ei voi syyttää, et mä en oo tehny mitään ja sitten mä vaan marisen, että Saundi on paskaa ja Rumba on paskaa. Niis on ihan paskoja bändejä, ni mä oon nyt tehny lehden, jossa on sitten vain hyviä bändejä - kerrotaan sit niistä.

Ja kyllähän tietysti se riehakkuus, tekijälle se tekemisen ilo, askartelun ilo ja sitten, kun tietysti osa lehdistä oli hyviä. Siis tasohan vaihteli valtavasti ja suurin osa on kyllä aika heikkoo skeidaa. Mut sit näitä jotain parempia lehtiä, jotain Laama tai ULO. Tai eihän ne tietysti ilmestyny kovin usein. Kaks kertaa vuodessahan oli jo mieletön saavutus. Et useimmathan oli kerran vuodessa. Ni se oli vähän samalla tavalla, kun lempibändin levy. Et siihen aikaanhan se pyrkimys oli, et studio-lp per vuosi. Ni samalla tavalla, että sen sai käsiin ja sitä innostuneena katto, että mitäs täs on ja joskus riehaantu siitä ja joskus riemastu - toisinaan petty. Et kyllä

⁶ Vuonna 1983 Hilsettä toimittanut Kimmo Miettinen lopetti Hilseen toimittamisen ja aloitti yhdessä Rami Kuusisen kanssa toimittamaan Rumbaa.

niissä niit tunnetiloja tuli. Ja sitten oli tietysti näitä pettymyksiä, kun tilas jotain tuntemattomia. Ja eihän ne kalliita ollu. Et eihän se rahanmeno harmittanu, vaan ahaa, et tää oli tämmönen näin... Kyllähän ne jotkut oli todella oikeesti onnettomia. Joista sitten jäi ja heräsi se kysymys, et mitä varten tää on tehty. Vaikka siihen kuulu se sommenen, että ei olla sillä tavalla totisia, tosikkomaisia, niin jollain tavalla oli se ihanne, että mä ikään kuin teen täydellistä lehteä itselleni. Niin hyvin, ku mä osaan niin, sit jos se jää tämöseks, että siinä on vähän sanomalehdestä leikattuja kuvia ja tekstinpätkiä. Käsillä sutastaan jotai ja haalee valokopio, niin mitä varten? Siis mitä se tekijä on ajatellu tästä? Et onks hän oikeesti ylpee tästä? Mikä se motiivi on ollu?

6. Oliko sä itse mukana tekemässä jotain pienlehteä?

No se joo... Joo se on edelleen tääl jonkinlainen kuuluisuus sitten: Tämä Hiljainen kesä. Elikkä se oli semmonen tähdenlento mun osalta. Mä tein sen ykkösnumeron ja täällä sanotaan Jukka Junttila. Jukan kans tehtiin ja nyt pannaan recordit suoraan. Vuonna 84 alkoi tehdä Hiljainen kesä lehteä. Kyllä me sitä yhdessä tehtiin.⁷ Oltiin kosketuksessa ja sit päädyttiin siihen, että tehtäskö oma lehti. Niin nimi on kyl mun keksimä sitten. Toisin ku jossain muualla saattaa esiintyä. Mä en tiennyt, et tommonen kotimainen romaani on olemassa, vaan mä olin täs vaiheessa niinku post-punk vaiheessa. Lehdelle piti sitten saada tietysti sellanen mahdollisimman typerän tekotaiteellinen nimi. Ja mä lähdin vääntää jostain "viimeinen syksy" -pohjalta sitä. Ja jostain se tuli toi Hiljainen kesä ja Jukka sen sitte hyväksyi. Ja kyl sen ekan numeron taitto on kans mun käsialaa. Eli onhan se tekotaiteellinen paska ja megalomaanista omakehua näin jälkeempäin arvioituna. Mut se ykkönen on siis mun käsialaa. Jukkakin siihen kirjotti ja hoiti sen finanssipuolen. Mut sit kakkosesta eteenpäin - ei meillä nyt mitään dramaattista

⁷ Helsingin Sanomissa vuonna 2006 ilmestyneessä pienlehtiä käsittelevässä jutussa creditit Hiljainen kesä -lehdestä annettu Jukka Junttilalle

välirikkoa tullu. Siinä vaan tapahtu juttuja ja mulle vanhan Euroopan kiskot vei miehen outoihin paikkoihin ja Jukka jatkoi tota. Eli siis kakkosnumerosta eteenpäin se on sit Jukan lehti ollu. Ja Hiljaset levyt oli ihan Jukan oma juttu, et mulla ei oo taas siihen mitään osuutta. Ja kyl me saatiin siitä ykkösestä aika hyvääkin palautetta. Kaikille se ei oikeen ihan avautunu. Osa huomasi, et siinä oli semmonen epätasapaino, et meillä oli kuitenkin vähän erilaiset tavoitteet ja kiinnostuksen kohteet. Jukka oli näitä - hassua huomasin nytten, että tämmönenkin käsite on, ku joku "ramo-punk" - niin okei Jukka on näitä ramo-punk tyyppejä. Et se oli sitä "kappa kappa hei hei ja kitara kitara kitara kitara" ja mua taas ei kiinnostanu yhtään sellanen. Mä siis halusin vähä jollekkin tämmösille taiteellisemmille ja älyllisemmille ulottuvuuksille. Se epätasapaino huomattiin ja kyl siitä ihan palautettakin tuli.

Ja nyt tuli taas sillein: Luurangot ei pysy ikinä siellä kaapin puolella. Ne aina kolahtelee, se pääkallo jonnekin ulos sieltä. Ja kun mä sitä Oranssia sitten selailin ja jostain syystä mun vika Laama on tää kybä. Kybänumero, et sen jälkeen en mää niin ku jotenki sit hoksannu tilata sitä ja huomasin sit siellä Oranssilla, että niitä oli siis vielä "11", "12", ja "13". Ne puuttuu multa. Ja siinähan on pitkä aika sitten, ku "12" ilmesty kai joskus 88 ja sit se vika on 91. No okei, kun ne on sinne sit skannattuna, ni mä sit, että mä ny selaan niin ku minkälaisia nää on. Ja sit se Laama 11 on aika mielenkiintoinen tekele kyllä verrattuna tähän edeltäneeseen numeroon. Ja kyl mä nää katoin ja sit täs "13":sta niin Spurgilla on tämmönen vähän jälkijättöinen pienlehti-arvostelu, mitä se on saanu 85-90⁸. Sivulla seittämän sit mä katoin, että ei saatana. Sieltähän löytyy tää meidän paska Hiljanen kesä ykkönen ja sit mä luen, mitä ne on kirjottanut. Ei, ei, ei... Mä vähän aikaa jäin miettiin, et onks tää heebo tosissaan vai onks tää nyt sitä, mikä siis kuulu tähän. Tähänhan kuulu semmonen kyynisyys ja viileys. Ollaan vähän niinku sellasia über-kriittisiä ja asiat sanotaan ikään kuin päinvastasella tavalla. Et onks tää nyt ihan totta? Mitä tää ny

⁸ Siis arvostelu pienlehdistä, joita ihmiset ovat lähettäneet Spurgille arvioitavaksi kyseisenä aikana.

haluaa sanoo tällä arvostelullaan? Mut sit mun piti, ennenku mä menin nukkumaan, et mä nyt katon uudestaan tän jutun. Ja kylhän se aikalailla täs tylyttää näitä lehtiä, mitä se on saanu. Varmaan ihan aiheestakin, että emmä tiedä. No sä voit lukee sen ite sieltä ja käyttää omaa hajuaistiasi.⁹ Kun mä jäin siihen, ku mä ite sitä katoin, mitä se siinä sanoo sitten. Sit et pitääks mun toi lehti nyt jostain sieltä kaivaa paperisesta haudastaan. Kun enhän mää muista enää yhtään mitään, mitä mää oon siihen kirjoitellu, että mikä tää nyt on, mutta... Mut tosta näät totuuden¹⁰. Se on todella hämmäntävää. Mut se jäi siihen.

Tietysti tota, no se on siinä Patinan historiikissakin kerrottu, että historian lehteähän mä tein kuin omaa pienlehteä. Ja sehän kaatu siihen sitten ja sai kaatuakkin.¹¹

7. Missä määrin punkin alkuperäinen idea on muuttunut siksi, kun sitä on kuitenkin tehty n. 40 vuotta? Samalla punkin ulkoinen estetiikka ei ole juurikaan muuttunut? Mihin punk vastaa tänä päivänä?

Totuus
löytyy
kaurapuurosta

No ensinnäkin, heti ensimmäiseksi koko ajan meidän täytyy pitää mielessä tässä se, mikä pätee moneen muuhunkin asiaan, että yleistys tekee aina väkivaltaa yksityiskohdille. Sitten se, että mikä on

• punkin alkuperäinen idea ja mihin sillä pyritään? Että se on kans sellanen kysymys, mihin on monta tulkintaa. Sitä on pohdittu ihan vakavasti, sitä on pohdittu ihan asiallisesti, sitä on pohdittu kevytmielisesti ja yhteisymmärrystä ei ole. Ja koko ilmiöhän on vähän sellanen vaikee, että voidaan niinku helpommin sanoa, mitä se ei ole, kun mitä se on. Sillai ihan jos ajatellaan musiikintutkimuksen kannalta, me voidaan laatia määritelmä sille, mitä on punk-rock musiikkina ja tämän määritelmän avulla voidaan varmasti yhdeksässä tapauksessa kymmenestä tehdä se tulkinta, "Tämä on punkkia", "Tämä

⁹ Oranssin pienlehtiarkisto: Laama 13, s. 19.

¹⁰ Käteeni ojennetaan Hiljainen kesä no. 1. Laatu tavaraa sanoisin.

¹¹ Täältäpä löytyy ainakin yksi tuotos digitoituna: https://societies.uta.fi/patina/hile/pdfs/hile_0284.pdf.

taas ei ole". Mut sit jos me puhutaan ilmiöstä, ni se on aika vaikee sanoa se, mikä on ja mikä ei. Ihan jo tässä - eikä tääkään oo mun ajatus, vaan täähän tuli jo siinä, kun töllössä joskus tuli se, ainakin se yks dokumenttisarja suomalaisesta punkista - ni jos nyt ajattelet sitä aikaa, mikä me ajatellaan Suomessa punkin ja uudenaallon aikakaudeksi, joku 78-84 näitä ja niitä bändejä, mitä siinä on niin... Mitä yhteistä on esim. sellasilla bändeillä, kun Se, Four, Karanteeni, Widows, Siege, Popeda? Kaikki niinku pantiin siihen samaan kategoriaan eli sekin jo kertoo, kuinka vaikee se on. Se määritelmä. Et se on enemmän se jonkinlainen kuuluisa asenne, mutta vähän siitäkin vaikee sanoa, että mikä se sitten on, koska se on myös hyvin henkilökohtanen, miten sen asian kokee.

Kyllähän siellä tietysti niitä ihanteita on ja mä itse koen sen näin, että se yks idea ja ihanne oli se, että "Ole mitä haluat olla". Ole siis sitä, mitä itse haluat olla, mutta älä ole sitä, mitä sinun halutaan olevan. Et se on jo semmonen yks piirre, että ollaan koko ajan jollain tavalla, se on tietysti ehkä vähän naivia, mutta et ollaan niinku vastaan. Että jos jostain asiasta tulee ikäänkuin liian suosittua, se alkaa livetä sinne valtakulttuurin puolelle, niin sit sitä ei enää voi diggailla. Sit pitää luopua siitä ja muuttaa ajatteluaan, mutta myös se, että ei jähmetytä, jähmetytä johonkin paikalleen. Että sen takia esim. tällänen ramo-punk homma ni; mua ei Ramones ikinä puhutellu sillon. Et mä olin niitä älyköitä. Et se oli Pistoolit, Clashit, Adverdsit ja tän tyylinen, sitä mistä lähdettiin liikkeelle. Mut just se, et ramo-punkissa, ni siinä musta jäädään toistaan sitä samaa, et se ei niinku kehity siitä musiikillisesti mihinkään. Eikä ajattelutapa kehity mihinkään. Mä itse koin sen, että nimenomaan punkissa, kun se lähti liikkeelle, ni oli tämmönen vapaus, että sä voit tehdä monia juttuja. Että se ei ole tällä tavalla määriteltä, mitä sun pitää tehdä, mitä saa tehdä, mitä pitää tehdä, vaan nää määritelmät tulee niinku ulkoa päin. Ja se täytyy tässä estetiikassakin mun mielestä muistaa, et meil on tää ulkoinen määrittely, johon kuuluu sitten lokerointi, rajaaminen, kontrolli, hallinta, tuotteistaminen, kaupallistaminen.

Ollaksesi punk, sun täytyy olla näitä. Sun täytyy ostaa näitä levyi, näit vaatteita, pukeutua, ajatella. Sillon me myös pystytään hallitsemaan. Ja tähän tuli niinku ulkopuolelta. Just aikanaan ne hakaneulahommat ja sit tietysti HC-kulttuuriinhan kuulu se tietty uniformu. Et sitä voi tietysti vähän kritisoida, että pystyksä oleen uskottava HC-tyyppi ilman keesiä ja ilman kymmenen kilon niittitakkia tai jotain tämmöstä. Mut toisaalta täytyy tietysti muistaa ja liikaa ei saa irvailla. Tota sanotaan nyt vaikka jotain 85, niin kyllä se oli vielä kova juttu jo Tampereellakin hiihdellä niis kuteissa. Et se oli aika raju kannanotto ja monet ovet meni kiinni. Et kyllä mullakin siis, ei mulla nyt keesiä ollu tai semmosia, mut tota hetkosen, kolmirivinen pyramidivyö ja yks rivinen rottavyö mulla oli. Ja vielä vuonna 1986 Tammelan Voimassa mun piti jättää ne vaatesäilöön. Sellanen oli Suomi siihen aikaan. Okei mut siis tääkin oli semmonen määritelmä ja se on, tai siis sellanen ilmiö, mikä sitten on muovannut sitä käsitystä, et ulkoa päin katsottuna. Et sä oot sitten punkkari, ni sulla pitää olla keesi ja nää jutut.

Sisältä päin nähtynä se estetiikka on sit ihan erilainen. Et se ei painotukkaan siihen, että miltä sinä näytät, miten sinä pukeudut tai ees välttämättä siihen levyhyllyn koostumukseen. Et on tietystitietettyjä asioita, joihin täytyy sitoutua. Ollaan hyvien asioiden puolesta ja niinku näis pienlehdissäki paljon oli tohon aikaan, ni sitähan puhuttiin rauhasta, puhuttiin ympäristöasioista, eläinkokeista, Etelä-Afrikan tilanteest, Puolan tilanteesta. Solidaarisuus on ok ja kasvissyöjistä ja kaikest tämmösestä. Ni jotenki tämmösiäki ilmiöitä oli mukana. Ja ollaan niinku hyvien asioiden puolesta ja myös se, että yritään etsiä ja kiinnostua jostakin sellasesta ilmiöstä, mikä ei oo valtakulttuurissa mukana. Esim. musiikissa, musiikistakin löytyy hyvii juttuja tän genren ulkopuolelta ja se ei oo mitään petturuutta kiinnostua sellasista ilmiöistä, jotka ei oo koskaan nouse Saundiin, Rumbaan tai muuhun valtamediaan. Et must kun jotain aatellaan punkin ihanteita, ni ne näkyy erittäin hyvin vaikkapa tässä Sami Jaffan

Sound Tracker -sarjasta. Kaikkee ei tarvinnu, eikä kaikesta tarvinnu olla töpinöissään. Kaikkee ei tarvi hyväksyä eikä ihailla, mut voi ottaa selvää. Ja kuunnella ainakin 15 sekuntia ilman korvatulppia. Sit tehdä sen oman tulkinnan. Oman mielipiteen. Eikä niin, että mä ulkoistan ajatteluni ja valintani jollekkin totuuden puhujalle, joka sanoo sen, mitä mä teen.

Ja kyl mäkin siitä, se oli hyvä sarja ja se Indonesia, eka Indonesia jakso mä olin tohkeissani siitä metelistä¹². Siis ei se hevibändi, vaan se mikä se oli se Suryabas. Ne oli se metelikaksikko, niil oli niitä ihme vempaimia ja vipstaakkeleita. Et oli kauhee sellanen ujellus ja mökä niil. Hei tää on hienoo ja sitten kans tota niitä bändejä, mikä se on siinä se, toi White Shoes & the Couples Company, et heihei mikä tää on? Ja onneks nyt on sähkösesti voi hakee näitä. Et niitähän löytyy youtubesta ja kyl mä olin heti, että mä haluun näihin bileisiin mukaan. Ja sittenhän on kans semmonen, et mä en mä koskaan oo kuullu indonesialaisesta popista. Ihan varteenotettavaa. Ja viimesin levy, mistä mä olin tosi töpinöissäni oli kanssa tota. Täähän tuli nyt uudestaan tää, ekan kerran Suomessa esitettiin 2015 lopulla tää dokkari Don't Think I've Forgotten. Siis tää Kambodzan rokki ja poppikuviot 60-luvun alusta vuoteen 75. Ja mä en tiiä, tää on kai Areenassa vielkin katottavissa¹³. Et siis tää on aikamoinen juttu. Ajatellaan siis historiallisesti. Erittäin mielenkiintoinen dokumentti. Ja sit musiikillisesti myös, sit mä ostin tietysti tän soundtrackin ja kyl tää on kans ihan mahdoton levy sit kuunnella. Sillai se oli kanssa mainio, et mä yhessä vaiheessa pelkäsin, et oonks mä niin kyynistynyt, että mikään musiikissa ei saa mua liikutettua ja sillai niinku töpinöihi ja kiihtymään. Mut onneks vielä se kipinä löytyy, kun tulee oikeeta polttoainetta¹⁴.

Sitten se on ihan sama, jos sä aattelet, kun näitä nyt katsoo, ni mitä nää nyt tämmöset siis englantilaisetki 70-luvun kundit, mitkä oli siinä alkuvaiheessa tärkeitä nimiä, ni niillä on ihan samanlainen

¹² Puhutaan siis edelleen Sami Jaffan Sound Tracker -sarjasta. Jos kiinnostaa, niin katselkaapa vaikka täältä: <https://areena.yle.fi/1-3107277>

¹³ Ei valitettavasti ole, mutta dokkarin traileri löytyy osoitteesta: <https://www.youtube.com/watch?v=avQyXR9cWcg>.

¹⁴ Tämä linkki johdattaa oikean polttoaineen tykö: <https://www.youtube.com/watch?v=0jDz2BrD25s&t=1373s>

kehitys ollut, ku jollain Sami Jaffalla. Et siitä se maku on laajentunu ja alettu, niinku ymmärretty, et kaikenlaisii juttuja on ja se ei tarvitse sitä, et sitoudutaan toistamaan sitä yhtä ja samaa. Et sillä tavalla mä en sano, enkä lainkaan väheksyis, et punkin alkuperäinen idea ois kadonnu johonkin. Se on vaan ehkä muuttunu. Ja kyllä se tietysti ilmasukeinona mä näkisin, et vieläkin on voimissaan ja toimiva, koska nyt me ollaan taas vähän siirtymässä semmoseen tilanteeseen, että sitä vastakaikua on. Onhan se Suomessakin hämmästyttävää, kuinka Pöllö (Pelle Miljoona) jaksaa vielä porskuttaa ja sitä suosio on. Ja kysymyshän ei oo siitä, et Pöllön keikoille tullaan, et "Hei soita Moottoritie on väärinpäin!", vaan myös tää uus levyhän on saanut aika hyvät arviot.

Ja kyl tää on aika tuhti tää usin levy kans silleen, että tässä on tietysti nää Pöllön maneerit ja kliseet. Ne kuuluu asiaan. Ne on pakko olla siellä. Se on aitoo ja takaa laadun. Mut kyllä siel taas musiikki ihan rullaa hyvin, että. Vaikka siis Pöllö toistaa niitä tiettyjä asioita toistaa, niin hän ei oo jäänyt polkemaan paikalleen, vaan puhuttelee edelleenkin. Ja minusta se on aika mielenkiintoinen, että fanijoukosta löytyy paitsi, että tämmösiä mun ikäsiä huru-ukkoja ja varmaan huru-akkoja kans, mut sielt löytyy sit kans alaikäsiä. Siis tämmösii yläasteikäsiä. Ja mun on taas vaikee ajatella, että vuonna 2017, niin kuinkaha paljon täs maas on semmosii 16-vuotiaita, jotka löytää vastaavuuksia tai jotain Juicen tai Epun biiseistä. Tai, et herättäis niis jotain tunnetiloja. Et ei kans, mikähän on juice-diggareitten sen ikäjakauman mediaani, "50", "60"? Et Pelle niinku

jollain tavalla, Pellen kaikista niistä tavallaan joistakin naurettavista maneeereistaan huolimatta, se herättää jonkinlaista vastakaikua edelleen osassa nuorisoa. Et Pellen lyriikka ja musiikki, mitä hän bändinsä kanssa tekee niin, se antaa jotakin. Ja kyllä se tietysti täytyy sanoa näin kiky-Suomesta, et kyllä joku Pelle ja N.U.S - Olen työtön, ei se kuulosta yhtään tyhmältä, vaikka siit on kohta 40 vuotta, ku se on levytetty. Siinä missä sit on joku tää, et suomalaisen punkin rajuin ilmasu on sitä, että poliisi pamputtaa. Taas se on, emmä tiijä... Enkä mä niistä Epuista 'ees sillonkaan, ei se oikeen niinkun kans kolahtanu mulle.

Ja sitten isommissakin kuvioissa se on jotenkin jännä, että nyt yhtäkkiä esimerkiks tää Anarchy in UK, No Future in England's Dreaming on yhtäkkiä ajankohtasempi, ku mitä se on koskaan ollu tai mitä nää jätkät kenties ikinä pysty kuvitteleenkaan 40-vuotta sitten.

Nyt kun Britannia on eroamassa EU:sta, niin todellakin There's No Future in England's Dreaming. Mitä se on? Luuleeko Theresa May todella, että hänet tullaan myöhemmin muistamaan yhtenä kahdennenkymmenennen ensimmäisen vuosisadan suurista ja tärkeistä pääministereistä? Et siis tietyllä tavalla on myös taas palattu hiukan semmoseen yhteiskunnalliseen tilanteeseen. Ei pelkästään Suomessa, vaan muuallakin, joka muistutta - se ei ole identtinen, ei samanlainen - mut siin on sellasia samankaltaisia piirteitä, kuin 40 vuotta sitten, joka tuotti punkin. Ja on tietysti mielenkiintosta nähdä, että tuottaako tämä aika jotakin samankaltaista, ei tietenkään samanlaista. Eikä se voikkaan. Vaan millä tavalla se

sitten purkaantuu? Ja onko nyt sit jotkut muut kanavat, kun musiikki, josta se purkaantuu, koska me eletään ihan erilaisessa maailmassa. Mut tällä tavalla mä näen, että kyl se yhä vastaa siihen.

Ja sit tietysti jos mennään genrest toiseen, ni kattelin levyhyllyäni. Pitäs taas kuunnella, mitä mä en oo kuunnellu pitkään aikaan, ni yhtäkkiä joku Sister Souljah - Slavery's Back in Effect ei tunnukkaan niin tyhmältä fantasialta, kun suur-Trumppi on talossa ja mitä siel tapahtuu. Ja taas tulee uutisia joistain Saint Louisin mellakoista. Niin se ei ookaan yhtäkkiä niin tyhmä fantasia, ku miltä se tuntu vaikka joskus viis vuotta sitten, että eihän täs tämmöses biisis oo mitään järkeä. Niin siis aika muuttuu ja taas niinku palataan. Saattaa tulla siis taas jälleen sellasia tilanteita, jolloin tämmöset tietynlaiset aiheet tai ilmasutavat musiikissakin aktualisoituvat ja muuttuvat ajankohtaisiksi. Ja kyllähän se tietysti punkistakin: Kyl se aika pitkään se jopa se perinteinenkin ilmasutapa tuntui vastaavan monessa ympäristössä tarpeisiin. Esimerkiks niinku Puolassahan oli kanssa aika vilkas se HC-skene sotatilan aikana. Et nyt tietysti on erilainen, mutta se on jännä, että näinä vuosina siis 80-luvulla sotatilan aikana ainakin osa puolalaisista nuorista tunsi, että se on se väline, jolla vastustetaan systeemiä ja tuo toivoa. Ja sit mä kanssa, täs joku 5 vuotta sitten niin tallinnalaisesta levykaupasta, se mikä siel Virukeskuksessa on, ni ihan sattumalta huomasin tämmösen näin. (Kokoelma virolaista punkkia ja HC:ta neuvostoajalta.) Tosta en oo nähny Suomessa mitään arvioo, enkä mitään mainontaa. Täähän on ihan posketon kokoelma kans siis. Tää on neuvostoajalta. Ja niinkun täs oheistekstissä sanotaan, tää oli niinku niit viimesiä tsansseja, jolloin tämä historia ja perinne pystyttiin tallentaan. Eli onnekkaimmathan pääs tekeen Suomeen omakustanne EP:n, mut niitä oli harva. Suurin osa näistä biiseistä on aikanaan tallennettu c-kasetille, ku ne on veivannu jossain koulun jumppasalissa tai treenikämpällä. Ja sen kyl kuulee. Se on todella rupinen tää saundi välillä ja eihän tätä kuuntele viihtyäkseen, vaan siis täähän on dokumentti. Mut sama juttu, et jännää, et sielläkin ainakin osalle virolaisista nuorista tän tyyppinen HC ja sit ehkä se perinteisempi punkin "70"-lukulainen esitystapa niin tuntu olevan se keino, mikä antaa toivoa ja vastustetaan. Eikä mikään Agit Prop -tyyppinen hoilotus. Ja onhan täs näitä riemukkaita, niinku tää tota Verine Pyhäpäivä, Emä ei o opettanut olut juoma. Täähän on se Mahojen

ikivihreä "Ne ei myynet mulle viinaa". Ja sitten varsinkin ku tän on c-kasetille joku nauhottanu, ni sit siinä välillä tulee jotain ihan muuta. Siis nää ei oo todellakaan mitään studionauhotuksii.

"Ja mahtoiko olla samanlaista menoa ollut Suomessakin joissakin piireissä näissä nauhotushommissa?"

On, mutta kyllähän tääl kuitenkin siis omakustanne EP:eiden tekeminen oli sit yleisempää ja helpompaa - se mahdollisuus oli. Ja Neuvosto-Eestissä et päässyt studioon ja levyä ei niin ku prässätty, sitä ei valmistettu. Ainoo oli sit vähän niin ku siin perestroikan aikana ilmeisesti, kun se liikkuminen alko pikkusen helpottuu. Et Viron puoleltakin pääs Helsinkiin, ni osa pääs tänne. Mut suurin osa on nauhotettu kotikutosesti siis mankalla c-kassulle. Ja sit vielä niin kesällä tos elokuussa ihan sattumalta areenalta löysin kanssa semmosen dokkarin. Se ohjelma ei ollu kummonen, mut aihe oli sitäkin kiinnostavampi eli Etelä-Afrikkalainen HC-skene apharteidin aikana. Ja jännä, et sielläkin osa mustista ja valkoisista nuorista koki, et se on se väline, millä vastustetaan järjestelmää. Joka tuo toivoa paremmasta, oikeudenmukaisemmasta Etelä-Afrikasta. Eli jos se nyt ois niin loppuunkulunut, hengetöntä, teennäistä, niin miks se kuitenkin näin eripuolilla maailmaa tuntuu vastaavan tälläsissä vaikeissa tilanteissa ainakin osan nuorisosta toiveisiin. Et siinä mielessä mä en vielääkään lähtis julistaan, et se on ohi. Ja se on kans semmonen mielenkiintonen piirre ajatella, että tosiaan kun on se aikaperspektiivi. Täs on 40 vuotta takana jo. Et vieläkin pitää selittää, et oikeesti mitään ei tapahtunu. Ja se mitä tapahtu, oli oikeesti ihan tyhmää ja tyhjää. Jos sillä ei olis merkitystä, jos sitä ei koettas jonkinlaisena haasteena, niin jatkuisko tää selittäminen? Miks sitä sitten jatkuvasti jankattas, et ei siinä ollu ja se on kuollu, ei siit oo mihinkään ja...

8. Mitä mieltä Heikki Kemppaisesta?

-No mistä sää nyt tän sit kaivoit?

-No mää satuin lukemaan semmosen vanhan hyvän artikkelin Rumbalehdestä.

-Joo, en minä tiedä, hajuakaan mitä se heebo nyt tekee. Tekeeks hyviä, viisaita juttuja, vai tyhmiä juttuja. Ei mua kiinnosta.

Hessuhan oli niitä semmosia - Heikki Kemppainen - oli niitä Rumban nuoria älyköitä. Niinkuin oli toi Rocketfellhän, oli sit se kanssa. Sit oli Sami Inkinen, mikä pyöri. Se ei ollu Rumbassa, mut sehän pyöri niinku näissä City-lehden kuvioissa ja näissä samoihin aikoihin. Et idealisteja... Mä en enää edes muista, et mikä siinä oli. Eiks siinä ollu tämmönen, että Heikki niinku oli mennyt johonki soppapunkkien tapaamiseen ja asiat ei olleetkaan niin ihanteellisia, kun hän oli ajatellut - siis idealisoinut tän. Et se oli vähän karumpaa se meno ja hän purki sitä siinä Rumbassa sitten. Ja sit kun ollaan nuoria kaksikymppisiä: Sillon ollaan vihasia. Sillon pitää sanoo ja sillon pitää vastata ja muuta. Se on ollutta ja mennyttä.

-Joo siis tää konteksti synty tähän, mä en oo sitä alkuperästä Kemppaisen kirjoitusta luku, vaan tän vastineen ainoastaan, jonka juuri Juho (Karisaari) lähetti mulle. Ja "katoppa tästä".

-Oliks se 84 tai 85? Tässä puhutaan niin kaukasista ajoista, että mä en ihan enää tarkkaan muista sitä. Mä olin sit, Ämy oli tuolla Hämeenlinnassa ja mä olin siellä käymässä. Ja se on jäänyt mieleen siitä, että Mahot ei ollu ohjelmassa. Ne änkes kännissä lavalle ja se lensi puoli minuuttia jotain ja ajettiin veke. Mut sit se Rami Kuusinen oli siinä ja enhän mä Ramia tunnistanut. Siis totta kai mä kuvissa tunnistin, mut enhän mä tuntenut. Eikä hän taas tiennyt mitään. Mä jotain heitin siitä kemppaisesta ja se arvas heti, et sä olit se, joka kirjoitit tätä. "Et okei, ens kerralla vähän lyhyemmin".

-Joo se oli melko pitkä vastine.

-Joo, mutta sanottavaa oli. Ihan niinku Heikilläkin oli sanottavaa, ni mullakin oli sanottavaa. Ja se piti sanoa sitten juu. Et en mä tiiä tota... Joo ja kyllähän mä sitten niitä jotain pienlehtiä tilailin sitten ja jotain levyjäkin tilasin - niitä siis omakustanteina ja propagandankin levyjä. Siis kyllähän ne oli sitten jotain . Mut emmä kehtaa sitä ees ite lukea, et ei ainakaan punastumatta.

-Siis voin mä sen sulle toimittaa, että on se mulla tuossa.

-Siis ei on se mulla, kun oon historian harrastaja ja keräilijä, niin ei levykeräilijä, vaan postimerkkikeräilijä, niin tietysti mä oon nää omakustannelätyt, mitä mä oon aikanaan ostanu; olen siis tiedostanut, että niillä saattaa olla jonkinlaista merkitystä

tulevaisuudessa. Ne ei niin paljon tilaa vie. Mä oon pitäny myös noi lehdet ja kyllä mä Rumban, niin vuoteen 90 mä säästin ne. Sen jälkeen rupes oleen silleen tavallaan mitään sanomattomia. Niihin ei enää liittyny semmosia muistoja ja tunnetiloja, niinku niihin varhaisempiin. Että Rumbahan oli kans hirveen innostava lehti sillon alussa, kun se tuli. Et siinä oli hyviä juttuja ja semmosista bändeistä, joista itekkin piti ja halus lukee. Että Rumbahan oli siinä alussa ihan silleen, että sitä odotti mä myönnän. Se tuli kahden viikon välein ja sitä odotti aina. Sen luki todella tarkkaan. Sitten se alko tietysti - ihan niinku mille tahansa käy - et se rutinoituu ja alkaa toistaa itseensä. Se uutuudenviehätys kärsii. Siinä 80-luvun lopulla se ei enää ollu sama. Avustajat vaihtu ja tietysti musiikkityylit vaihtu ja tälläin. Mut kyllä mä oon ne säilyttäny. Kyllä se multa löytyy kanssa. Löytyy tietysti se numero, missä se Kemppaisen juttu on ja myös se mun oma töherrys.

9. Mites sitten, jos tästä nyt hyppää tämmöseen punkin poliittiseen korrektiuteen, miten se sitä rikkoo ja muuten. Näetkö sä poliittisen korrektiuden nykypäivänä osana enemmän tämmöstä vaihtoehtokulttuuria vai valtakulttuuria?

Asettaako sun mielestä poliittinen korrektius nykypäivänä haasteita humanistiselle tutkimukselle / historian tutkimukselle?

Kyllä mä siis liitän poliittisen korrektiuden valtakulttuuriin. Siis jo senkin takia, että nyt Aamulehtikin on tehnyt niitä sanasiivouksia. Ja kyllä mä sen myönnän, että se lähtökohtahan on ollut ihan hyvä ja - lähtökohtahan on Yhdysvaltain kansalaisoikeusliikkeessä. Eli siinä vaiheessa, ku musta väestö ja latinot alko vaatia poliittisia oikeuksia, tasa-arvoista asemaa yhteiskunnassa, niin sillonhan myös puhuttiin siitä, että nää tietyt

loukkaavat ilmaisut pitää saada pois julkisuudesta. Eli ajatus oli, että myös se status ja tasa-arvonen asema saavutetaan, jos tää loukkaava kielenkäyttö siivotaan pois. Sillon nää ihmiset joutuu myös itse ajattelemaan paremmin sitä suhdettaan. Ja se oli ihan kannatettava lähtökohta ja kyllähän se tietysti vieläkin tietyllä tapaa pätee, että sanat eivät ole yhdentekeviä - millä nimillä me kutsutaan. Mut sit tietysti välillä mennään: Meidän ajallehan on tyypillistä tämmöinen hysteria, mitä some lietsoo. Jo sanavälistäkin saadaan some-raivo aikaan ja aletaan tekee semmosia über-tulkintoja, kannanottoja, että jokainen asia on sitten kannanotto jotakin vastaan tai jonkun puolesta. Jo se, että et mainitse jotakin, on jo kannanotto. Ja sit lähdetään välillä tämmösiin hölmöyksiin, niinku elokuvissa on se sääntö, että lasketaan montako naisroolia siinä on ja minkälaisia repliikkejä annetaan ja se ihanne pitäis olla, että puolet ja puolet. Mutta entä sit, jos me tehdään elokuva aiheesta, johon ei siis kuulu naisia? Vaikkapa esimerkiksi elokuva Kirjeitä Iwo Jimalta. Jos se on sotaelokuva, joka sijottuu asumattomalle saarelle, jossa ei ole mitään muuta kuin sotilaita, ni mistä me saadaan niinku se naisten ääni siihen. Muuta ku jotenki keinotekoisesti lisäämällä. Okei, tää on taas eri juttu, mutta välillä mennään tietysti tämmöseen, et se alkaa mennä harhaan siinä, kun ruvetaan ajattelemaan näin, että pelkästään sanoja muuttamalla muutetaan todellisuutta. Eli köyhyys korjataan sillä, että me puhutaan toimeentulorajoitteista, mut näinhän ei ole. Köyhyyshän katoaa vasta, kun me ruvetaan muuttamaan niitä yhteiskunnallisia rakenteita, jotka ylläpitää köyhyyttä. Tietysti me voidaan näin ajatella, että sillätavalla pitää olla korrekti, että me ei puhuta köyhistä, syrjäytyneistä, osattomista, työttömistä esimerkiksi loisina tai että ne on jotain yhteiskunnan tarpeettomia ihmisiä. Kuten oli sen 90-luvun laman aikana, että silloinen valtiovarainministeri Iiro Viinanen oli nokkela ja sano, että työttömät on Suomen neekereitä. Sit tietty ihmisjoukko taputti ihastuneena käsiään, että vihdoinkin joku uskaltaa sanoa asiat niinku rehellisesti. Se on väärä tapa. Et en mä täysin sitä

lähtökohtaa hylkää, mutta tietysti jollain tavalla pitäis se järki ottaa siihen. Et ei mennä ihan pelkästään tunteiden varassa. Ja myös nähdä se, että sana ja kieli ei ole ainoa, että meidän täytyy myös muuttaa niitä rakenteita. Eikä saa olla myöskään näin, että se ongelmien korjaaminen laiminlyödään sillä perusteella, että vaan muutetaan tätä kieltä ja ilmaisua ja sit me ollaan niinku tehty jotakin mukamas. Ihan niinku meillä on tää ajattelu nyt, että mikä tahansa ongelma on ratkastu, kunhan sille vaan laaditaan oma lomake ja joku suunnitelma. Hups, sitten se on ratkastu. Ja näinhän ei ole. Kyl se on tietysti valtakulttuurista. Siis kuten äsken yritin sanoa, että kyllä mä sen lähtökohdan pohjimmiltaan ymmärrän ja hyväksyn. Enkä näe mitään syytä siinä, että meidän pitää palata johonkin entiseen tässä suhteessa. Netissä on ihan tarpeeks näitä törkyturpii ja suunsoittajia, jotka mukamas sananvapauden nimissä ajattelee, että heillä on oikeus sanoa mitä tahansa. Näin ei ole. Pikkusen täytyy sitä siivota.

Mut mitä tulee sitten humanistiseen tutkimukseen, niin en mä nyt usko, että se poliittinen korrektius - sen ympärillä liikkuvat asiat - on sinällään mikään uhka tai rajottava tekijä. Kyllä se enemmän on esimerkiksi rahoituksen rakenteet, mikä ohjaa tutkimusta. Siis on nää tietyt muodit, jotka tulee ja kilpailu on kovaa. Ja mikä luo myös semmostakin ilmapiiriä varmasti, kun mietitään, että haetaan rahoitusta, että miellyttääks tää aihe ja lähestymistapa rahoituksen myöntäjiä sen sijaan, että pohdittais, että onko tää hanke ja tutkimus sinänsä innovatiivinen. Vieks se jotain eteenpäin, tuoks se meille jotain uutta vai onks tää tämmönen, että tälle voisi saada rahoitusta? Samoin tietysti Suomi on pieni maa ja se liittyy näihin tutkimuksen rahoituksen rakenteisiin: Pieni maa, meillä on tietysti pienet piirit ja samat ihmiset päättää monista asioista. Tietysti meidän kuuluu leikkiä näin, että henkilövalinnat ja rahoituspäätökset on aina objektiivisia, voitto tieteele, niissä ei oo pienintäkään subjektiivista elementtiä, vaan kaikki saa ansioidensa mukaan. Ja se Sibelius-akatemia kansanmusiikin professorin valintakaan, siinä ei oo mitään moitittavaa siinä

prosessissa, vaan se oli ehdottoman objektiivinen ja voitto tieteelle. Näinhän meidän kuuluu ajatella, eikä näin kuten eräs tuttuni vähän ihmetteli sitä, että kun hakee näitä virkoja eri yliopistoista... Niin siellä on aina se yks sama tyyppi, ni haki hän sitten Turkuun tai Helsinkiin tai Ouluun, ni siel on semmonen tietty yks tyyppi, joka aina niitä arvioita tekee. Minkälainen merkitys sillä on? Et kyllä siis tutkimuksella on uhkia ja tämmösiä rajoittavia tekijöitä, mut ei, en mä näe sillä tavalla, että poliittinen korrektius sanelis, et ois muka jotain, mitä ei saa tutkia ja mitä saa tutkia. Se tulee enemmän näistä rahoituksen rakenteista ja sekä suoraan tietoisesta ohjauksesta että tiedostamattomasta ohjausmekanismeista, jotka ohjaa tietynlaiseen tutkimukseen. Kuten esimerkiksi myös tämmöseen riskittömyyteen, että halutaan julkaisuja, halutaan näkyvyyttä, niin yhtäältä tuetaan sellaista, mikä on varmaa. Siitä tulee jotakin. Se on niinku varma se lopputulos. Vähän ennalta aavistettava ja kenties sit jotain vähän tämmöstä pikkasta kohua, joka sitten ylittää uutiskynnyksen. Sibelius oli homo! Ni kyllä siitä puhutaan pääutisissa sitten. Tampereen yliopistossa tekeillä olevan gradun mukaan Sibeliuksella oli homoseksuaalinen suhde Oskar Merikannon kanssa. Niin kyllä siitä heti julkisuutta saat! Tän tyyppiset on enemmän mun mielestä niitä uhkia, jotka ohjaa ja se nyt näkyy esimerkiks tässä, että Suomen kulttuurihistoriaa jos ajatellaan, ni pienlehtiä ja näitä, niin eihän tätä alaa, niinkun pienlehtiä vieläkään ole tutkittu kunnolla oikein akateemisesti. Siis on hyvä, et meillä alkaa tulla tämmöstä niinkun nuorten rock-kulttuuria, vaihtoehtokulttuuria ja alakulttuuria - aletaan dokumentoida ja alkaa tulla semmosia kirjoja, jotka on suhtkoht luotettavia. Esimerkiks et se Hanoin tarina on nyt jollain tavalla kirjoissa ja kansissa, jollain tavalla uskottavana versiona. Sit on Miken ja Samin muistelmat. Et me ei olla ihan pelkästään jonkun seriffi McCoyn iltasatujen varassa. Mitä nyt on tullu, mä pidän ihan positiivisena ilmiönä, että esimerkiks suomalaisen diskon historiasta on alettu kiinnostua ja dokumentoimaan: Mitä silloin tapahtu? Minkälaista se oikeesti oli?

Ketä nää dj:t oli? Miten päädyttiin siihen? Tää on ihan hyvä, että näitä dokumentoidaan. Mutta esimerkiksi tämmöstähän ei ole tehty vielä, että Kekkoslovakia pienlehtien (sellaisena, miten se pienlehtien) ja suomalaisen punk-alakulttuurin kautta niinkun koettiin. Vuodet 78-86 esimerkiksi. Et ne on jonkinlaisia tämmösiä "puoli-tutkimuksellisia" kirjotuksia ja tän tyyppisiä on ja kiinnostusta on. Mutta nehän on edelleenkin ihan harrastelijoita. Mut jos nyt puhutaan ihan tälläin, että tehdään niinku me tehdään kirja ja tärkeä itsenäisen Suomen kulttuurihistoria. Ja sitten siihen nyt tietysti se nuorisokulttuurikin tulee, ni Hurriganes on tietysti ihan ok. Se tulee ja Juissi ja Eputhan on kans kanonisoitu. Ja Dingo-ilmiö tulee vähän tämmösenä hupaisana nuorisokulttuurin esimerkkinä. Se oli niin tämmönen läpinäkyvä. Mutta vieläkö, eihän näissä kirjoissa puhuta siis "Suomen kulttuurihistorian ja nuorisokulttuurin, ei näitä oo käsitelty ollenkaan. Ketään ei tunnu kiinnostavan oikein semmonen vakava tutkimushanke, johon haettais akatemialta rahoitusta ja kolmevuotinen hanke ja tutkittas siis se suomalainen punk-alakulttuuri ja pienlehdet. Siis onhan näitä, onneks on alettu tekemään siis tälläsiä bibliografioita. Siis dokumentoimaan edes sitä, et mitä näitä lehtiä oli? Ketkä niit teki? Sit näistä omakustannelevyistä löytyy näit listoja kanssa, mutta se on kans vähän, en mä tiedä onko sellasta musiikintutkimuksen puolelta kukaan ruvennu analysoimaan. Siis systemaattisesti analysoimaan niitä omakustannelevyjä. Ja valitettavasti ehkä myös tää rahoitus: Siis humanistisen tutkimuksen rahoitusmallit ja ilmapiiri ei oikein kannusta siihen. Ja jos palataan vaikka Pelle Miljoonaan, niinku sanoin, ni siis Eput ja Juicehan on sillä tavalla nostettu esiin ja kanonisoitu. Kun oli siis tää, että punkin pitää kuolla ja pitää vähätellä, niin Pelleähän ei siis vieläkö oteta vakavasti. Se on edelleenki semmonen valtakulttuurin näkökulmasta vähän semmonen lapsellinen. Vähän semmonen tyhmä, yks'oikonen saarnaaja. Se ei vieläkö kuulu semmoseen, että järjestäis seminaarin, jossa analysoitas Pelle Miljoonan lyriikkaa. Se on semmonen, että eihän, sehän on ihan ajanhukkaa semmonen, eihän se

oo mitään. Juicesta voidaan tehdä kirjoja ja analysoidaan Juicen lyriikkaa ja tää on niinku jotain. Pelle on edelleenkin vähän semmonen sopeutumaton ja siinä vähän aletaan siirtyä niinku semmoselle epämukavalle alueelle, että tää ei oo niin kivaa.

10. Monet pitää sua täällä yliopistomaailmassa semmosena elävänä legenda-äijänä. Kuten eräs kaveri mulle totesi: "Sä vedät edelleen luentosalit pullolleen ihmisiä, vaikka ne ei tarvitsisikaan opintopisteitä." Mitä sä ajattelet tästä?

Jaaha... Sillon pitää aina huolestua, että jos on legenda. Sillon on tehnyt jotain väärin ja jotain on pielessä perusteellisesti. Että een minä tiijä, että se täytyis kysyä heiltä. Selityksiä on monenlaisia. Hmm, tietysti voidaan ajatella näin, että miks tulee sitten kuunteleen, niin ehkä ne on sitten jotain alisuorittajia, joita kiehtoo pinnallinen lässytys ja helppo suoritus. Se voi olla yks selitys. Tai sit mä oon niin hyvä näyttelijä, et mä osaan luoda illuusion, että mä puhun mukamas jotain tärkeätä. Enimmäkseen se on vaan jonninjoutavaa höpötystä. En mä tiijä. Jokainen luottakoon omaan hajuaistiinsa.

The Smoke - It's smoke time

Let it smoke, let it smoke, let it smoke niin kuin joulupukki lauleskelee roudatessaan lahjasäkkiään, joka on täynnä hittilevyjä vuodelta 1967, kilteille nuorille aikuisille. 1960-luvulla jostakin syystä monien bändien nimet muodostettiin algoritmilla määräinen artikkeli the + jokin mukavalta kuulostava sana tai sen monikko. Tässä esittelemme taas yhden tällaisen brittiläisen pumpun, ei pelkästään satunnaista savua Laatokalla vaan Yksi Tietty Savu (tái arkikielessä Tietyt Savut) ja levynsä *It's soke time*, julkaisu-aika yllättäen anno domini 1967. Jos *The Seedsiä* kritisoiitiin liiallisesta *Beatles*-apinoinnista, niin tässä tapauksessa *It's smoke time* on nappattu jostakin ihmismielen tavoittamattomasta ulottuvuudesta, joka on ainoa osoite löytää autenttisempaa *Beatlesia* kuin *The Beatles* itse.

Levy alkaa yhtyeen hitiksi nousseella kappaleella *My Friend Jack*. Kappale ei menestynyt kotimaassaan yllättäen liian vahvojen huumausaineisiin liittyvien lyriikoidensa takia ja tulikin jopa bannatuksi monista kanavista. Levy jatkaa pitkälti samankaltaisen Beat-tyylisen psykedeelisen rockin vii-

toittamaa tietä kuin aloituskappale. Suorastaan yllättävää, että kyseessä on *The Beatlesin* mukaan nimetty genre. *The Smoken* tapauksessa tosin psykedeelisen rockin lisäksi ahtaassa, kapeassa ja vanhanaikaisessa genremäärittelyssä yhtyeen tyyliksi mainitaan myös *Freakbeat*. Asioista tietämätön pystynee nimen perusteella päättelemään, että meno on tosiaan varsin kokeilevaa kikkailua, ellei jopa FRIIKKIÄ paikoitellen. Levyn muita kunnon hittejä ovat muun muassa kappaleet *You Can't Catch Me*, *Wake Up Cherylina* ja *We Can Take It*. Jos allekirjoittaneelta kysytään, niin aloitusraidan sijasta *You Can't Catch Me* on levyn todellinen hittikappale, ainakin jos mittarina käytetään sitä miten vahvasti jo ensimmäisen kuuntelukerran jälkeen kappale jää takomaan tärykalvoja pään sisälle. *What's that standing in her window, the most beautiful flower that you've seen.*

The Doors - Strange Days

Mitä mieltä ootte Doorsista? Itse oon silleen tosi hyvää mieltä. Doors. Kun kahlataan lävitse 50 vuotta sitten julkaistuja psyke-albumeita, sanoisin tässä olevan eräs niistä levyistä, joita ei sovi unohtaa. Tämä on nimittäin levy, joka johdatti Doorsin maailmanmaineeseen. Toisaalta tämä on myös levy, jonka suosio sai erityisesti laulusolisti Jim Morrisonin kyllästymään rock-tähteyteensä. Kukapa nyt haluaisi olla illasta toiseen jumalan lailla palvottu kapinallinen rock- tähti?

Strange Daysin jälkimaininkien on sanottu vaikuttaneen erityisesti Doorsin lavaesiintymiseen. Hyvässä vaiko pahassa - jokainen muodostakoon mielipiteen itsenäisesti. Kuvaan hieman tätä muutosta erään aikalaisen James Newell Osterbergin kokemusten kautta: Doors nousee lavalle ja aloittaa keikkansa ilman Morrisonia. Kun Morrison viimein saapuu lavalle, hän on silminnähden päihtynyt ja alkaa härnätä yleisöä. Hän laulaa ainoastaan falsettiäänellä ja

äänteleee aivan mikkiin aivan mitä sattuu. Jim jatkaa yleisön pilkkaamista ja heittää heitit tavaroidella. Yleisö vastaa heittelemällä tavaraita lavalle, buuaamalla ja häipymällä sankoin joukoin paikalta. Yksi kerrallaan myös Doorsin jäsenet jättävät lavan Morrisonin laulaessa yhä sekavassa tilassa.

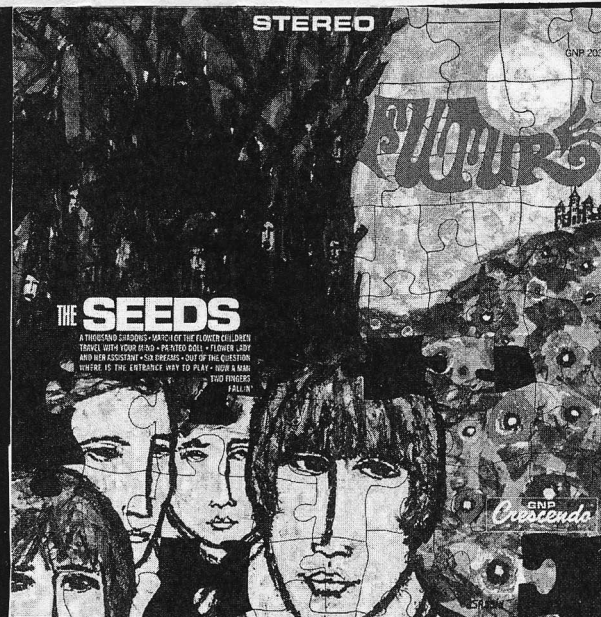
15-20 minuuttia kestänyt show innosti suuresti Osterbergia. "If this guy can do it, I can do it". Tästä keikasta ei kulunut vuottakaan, kunnes Osterberg tunnettiin paremmin nimellä Iggy Pop ja hänestä tuli Stoogesin keulahahmo.

Tämä mielestäni kertoo jotain Doorsin vaikutuksesta musiikkimaailmaan.

The Seeds - Future

The Seeds on toisinaan mainittu yhdeksi vaikutusvaltaisimmista 1960-luvun psykedeelisistä rock-yhtyeistä, eikä suotta. Taiteiltuaan ensin kahden albumin verran huomattavasti autotallirokahtavamman kaman parissa, julkaisi yhtye vuonna 1967 kolmannen albuminsa *Future*. Levyllä tyyli vaihtui huomattavasti, mistä syystä levyä on vaikea laittaa yhden genren alle psykedeelisen rockin kartalla. Acid rock? Space rock? Proto-punk? Baroque pop? Genrerajat tosin nyt tunnetusti ovat turhuutta, sillä tämän aikakauden rogedirokkia sisältävän levyn tapauksessa ainoastaan sisällöllä on merkitystä. Tässä tapauksesta sisältö on katastrofaalisen hallittu, jopa orkestraalisesti etenevä kokonaisuus. *Futurea* hallitsivat aikakaudelle melko tyypillisen kitaran louhimisen sijasta erilaiset kilkkutellut ja vastaavat erikoismenot gongista, sitarista ja monista piano- ja urkusaundeista alkaen (toki hyvä huomioida, että sama keillevuus päti lähes aina psykedeliassa). Tämän voisi aivan hyvin laittaa soimaan esimerkiksi Tchaikovskyn Pähkinänsärkijän alkupeiräisen musiikin tilalle, ja NRJ:n juontajat eivät todennäköisesti huomaisi eroa. Ajalle tyypillisesti äänimaailmaan ja sävellyksiin on imetty vaikutteita eri puolilta maailmaa, ja albumin avaava, herkkä ja kaunis puhuttu balladi on kotoisin täysin eri todellisuudesta kuin levyn lopettava *Fallin-*

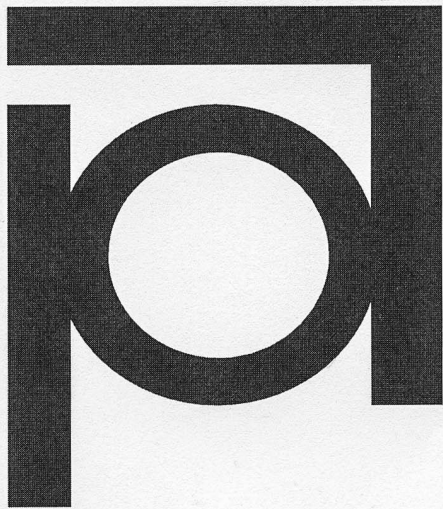
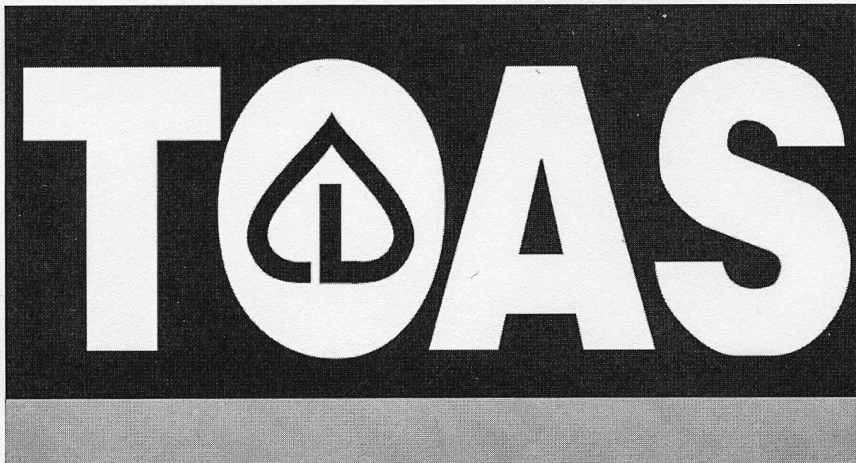
raita. Kaikessa mystisyydessään albumin loppupuolen hitaasti kiihtyvä ja huippuunsa nouseva tykitely on todellista kosmista ääni-aaltoeuforiaa.

Mystistä kyllä, *Future* sai osakseen myös huomattavaa kritiikkiä aikaisempiin levyihin verrattuna. Sitä syytettiin (aiheesta ei liene tutkimusta, mutta oman tutkimukseni mukaan arvostelijat lienevät olleen tuolloisen aikakauden NRJ:n kuuntelijoita) muun muassa liiallisesta Beatles-apinoinnista. Väitehän on naurettava monestakin syystä; Beatlesin samana vuonna julkaistu *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* on yksi maailman parhaita levyjä eikä siihen vertaaminen ole lainkaan mielekäästä, *Futuren* nauhoitukset aloitettiin itse asiassa jo reilusti ennen Beatlesin levyn nauhoituksia, ja ylipäättään musiikin ollessa täydellistä, monikollisen määrän aivosoluja omistavien elukoiden ei tarvitse pohtia tällaisia kysymyksiä.

PATINAN YHTEISTYÖKUMPPANIT:

LENIN
MUSEO

PIRKAN
OPIISKELIJA-
ASUNNOT OY

VAPRIIKKI

SPECIAL

Asiantuntijat ja ylemmät
toimihenkilöt ry

mixei

Drive

YÖKERHO

HYVÄLLÄ ÄTMÖKSELLÄ!

